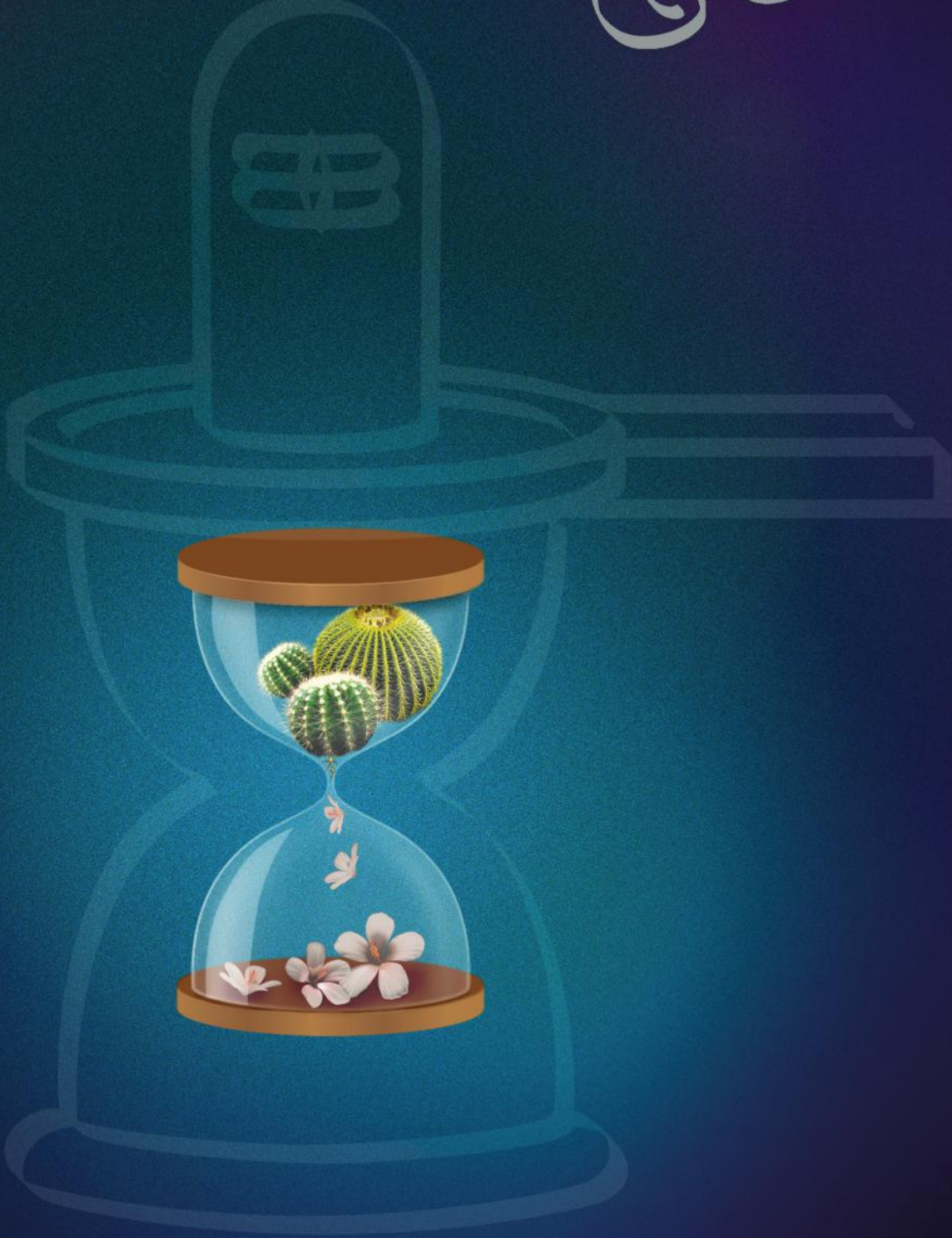

अमृतकुंभ

विशाखापट्टणम् : येथील हार्मनी हाऊसचे उद्घाटन करतांना राजयोगिनी दादी जर्नकीजी, संतोष दीदीजी, गोदावरी दीदीजी, कुलदीप बहेन व अन्य.

पणजी (गोवा) : राज्यपाल श्रीमती मृणाल सिन्हा यांना ईश्वरीय भेटवस्तू देतांना ब्र. कु. शोभा बहेन व ब्र. कु. निर्मला बहेन.

जेऊर (अहमदनगर) : येथील सेवाकेंद्राचे उद्घाटन करतांना आमदार श्री. करडिले, राजयोगिनी मंजू दीदी, राजेश्वरी दीदी व अन्य.

बार्शी : येथील आध्यात्मिक कार्यक्रमाचे उद्घाटन करतांना राजयोगिनी चक्रधारी दीदी (दिल्ली), सोमप्रभा दीदी, महानंदा दीदी, ब्र.कु. संगीता बहेन व श्रीमती मंदाताई काळे.

अहमदनगर : महाराष्ट्राच्या राज्यमंत्री श्रीमती पंकजा मुंडे यांना ईश्वरीय भेटवस्तू देतांना ब्र. कु. डॉ. दीपक हरके.

संगमनेर (शिर्डी) : शिवदर्शन मेळ्याचे उद्घाटन प्रसंगी महंत रामागिरी महाराज, ब्र. कु. सुनंदा दीदी, वासंती दीदी, भारती दीदी व दशरथ भाई.

पनवेल : आरोग्य मंत्री डॉ. दीपक सावंत यांना ईश्वरीय भेटवस्तू देतांना राजयोगिनी संतोष दीदी, ब्र. कु. डॉ. शुभदा नील व अन्य.

राहाता: शिर्डी विमानतळाचे मॅनेजर श्री. मुरली कृष्णा यांना ईश्वरीय भेटवस्तू देतांना ब्र. कु. बालूभाई (शांतिवन) शेजारी ब्र. कु. मोना बहेन..

परमपिता परमात्मा त्रिमुर्ती शिवभगवानुवाच 'मन्मनाभव'।

अमृतकुंभ

अंतरंग

वर्ष १२, अंक ६. फेब्रुवारी-मार्च २०१९

मुखपृष्ठाविषयी

कलियुगाचे अंती जेव्हा या सृष्टीवर अज्ञान अंधःकार पसरलेला असतो. तेव्हा निराकार शिव परमात्म्याचे दिव्य अवतरण होते. म्हणूनच त्याच्या अवतरणाला 'महाशिवरात्री' असे संबोधले जाते.

वर्तमान कलियुगी सृष्टी ही काट्यांचे जंगल आहे. सर्व आत्म्यांमध्ये विकाररूपी काटे आहेत. परमात्मा शिव पिता अवतरित झाल्यानंतर सत्य गीता ज्ञान व राजयोग शिकवतात. त्याद्वारे काट्यांचे फुलात परिवर्तन होते. अर्थात विकारी मनुष्य देवता तुल्य बनतो. प्रत्येक कल्पात परमात्मा अशाप्रकारचे महान परिवर्तन करतात. म्हणूनच त्यांची महिमा 'बाबुलनाथ' (काट्यांना फूल बनविणारा) अशी केली जाते. सारी महिमा एक शिव परमात्म्याची असल्याने, ही क्रिया शिवलिंगाच्या बरोबर मधोमध दर्शविण्यात आली आहे. तसेच संगमयुगी समयाचा इशारा देण्यासाठी वाळूचे घड्याळ (Sand Clock) दाखवले आहे. त्याच्या वरच्या भागात निवडुंगाचे काटे आहेत व खाली त्याचे फुलात परिवर्तन झाल्याचे दर्शविले आहे. - प्रकाशक अमृतकुंभ

- १) परमात्मा शिव पित्याची दिव्य कर्तव्ये (संपादकीय) २
- २) पावन गृहस्थाश्रम स्थापन करुया (कविता) ५
- ३) सफल करा व सफलतामूर्त बना (भाग - २) ६
- ४) होळी ही संगमयुगाची यादगार ९
- ५) संगमयुग अपार खुशीचे युग ११
- ६) नारी ही तर स्वर्गाचे द्वार १५
- ७) सचित्र सेवावृत्त १६
- ८) आता व्यर्थची अविद्या करुया १८
- ९) वाचकांशी हितगुज २०
- १०) कल्पकल्प होणाऱ्या परमात्म अवतरणात पिताश्रींची महत्त्वपूर्ण भूमिका! २१
- ११) निःस्वार्थ सेवा देई, आत्मिक सुखाचा मेवा (भाग २) २४
- १२) तणावमुक्त जीवन जगण्यासाठी २७
- १३) अमृतकुंभ द्वैमासिक विषयीचे निवेदन ३०
- १४) आनंदाने, उत्साहाने करुया...(कविता) ३०
- १५) ५ जन्मापूर्वीचा कर्माचा अजब 'हिसाब-किताब' ३१

फोटो, लेख आदी पाठविण्याचा पत्ता :

संपादक - अमृतकुंभ, द्वारा : प्रजापिता ब्रह्माकुमारीज्
ए-१०, वर्षा अपार्टमेंट, छत्रपती शिवाजी सोसायटी,
कोपरी कॉलनी, ठाणे (पूर्व)-४००६०३
फोन : ०२२-२५३२२२०८
E-mail : info@amrutkumbh.com

वर्गणी पाठविण्याचा पत्ता :

बी.के. गोदावरी, प्रकाशक अमृतकुंभ
द्वारा : प्रजापिता ब्रह्माकुमारीज्, ए-१०, वर्षा
अपार्टमेंट, छत्रपती शिवाजी सोसायटी, कोपरी कॉलनी,
ठाणे (पूर्व) - ४००६०३ मोबाईल : ९८२००२३०९२

प्रजापिता ब्रह्मा कुमारी ईश्वरीय विश्व विद्यालयाचे मुखपत्र 'अमृतकुंभ' द्वैमासिक मुद्रक व प्रकाशक बी.के. गोदावरी यांनी परफेक्ट प्रिंटस्, २२ ज्योती इंडस्ट्रियल इस्टेट, नुरीबाबा दर्गा रोड, ठाणे (पश्चिम) - ४००६०१ येथे छापून प्रजापिता ब्रह्माकुमारीज्, लाईट हाऊस, वागळे इस्टेट, ठाणे (पश्चिम) - ४००६०४ येथे प्रसिद्ध केले. संपादक ब्र. कु. शिवाजी चौधरी.

वार्षिक वर्गणी रु. ६५/-, आजीव सभासद वर्गणी रु. १,३००/-

E-magazine साठी पुढील संकेतस्थळाला (वेबसाईटला) भेट द्या - www.amrutkumbh.com.

(संपादकीय)

परमात्मा शिव पित्याची दिव्य कर्तव्ये

(महाशिवरात्री निमित्त)

‘महाशिवरात्री’ महोत्सव हा निराकार परमपिता त्रिमूर्ती ‘शिव’ परमात्म्याच्या दिव्य अलौकिक अवतरणाचा पावन स्मरणोत्सव आहे. हा सण माघ कृष्ण चतुर्दशीला येतो. यामागे देखील मोठे आध्यात्मिक रहस्य आहे. ‘रात्री’ हा शब्द अज्ञान, तमोगुण आणि अपवित्रतेचे प्रतीक आहे. तसेच कृष्णपक्षाच्या चतुर्दशीला तर अधिकच अंधःकार असतो. शिवाय माघ महिना हा वर्ष संपण्या आधीचा एक महिना आहे. म्हणून माघ कृष्ण चतुर्दशीला महाशिवरात्री साजरी करण्याचा अर्थ असा आहे की, कलियुग पूर्ण होण्याच्या काही वर्षे आधी शिव परमात्म्याचे दिव्य अवतरण या सृष्टीवर होते. त्यावेळेस सारी सृष्टी अज्ञान अंधःकारात बुडून गेलेली असते. अशावेळी ज्ञानसूर्य शिव परमात्मा हा अज्ञान अंधःकार नाहीसा करतात. फलस्वरूप सर्व दुःखे दूर होतात. म्हणूनच महाशिवरात्रीचे पर्व भारतात मोठ्या आनंदाने व उत्साहाने साजरे केले जाते. याचेच गायन केले जाते - ‘ज्ञानसूर्य प्रकटा अज्ञान अंधियारा विनाश...’

आपणा सर्वांना हे जाणून अतिशय

आनंद होईल की, निराकार शिव परमात्म्याचे दिव्य अवतरण, साकार माध्यम प्रजापिता ब्रह्मा यांच्या शरीरात सन १९३६ मध्ये झाले आहे. त्यामुळे यावर्षी आपण ८३ वी महाशिवरात्री अथवा शिवजयंती मोठ्या उत्साहाने साजरी करित आहोत. परमात्मा शिव पिता, ब्रह्मा मुखाद्वारे सत्य गीता ज्ञान व राजयोग शिकवित आहेत. त्यामुळेच मानव देवतातुल्य बनतो व भारतभूमी पुन्हा देवभूमी वा स्वर्गभूमी बनते. या अनुषंगाने परमपिता शिव परमात्म्याची (शिवबाबांची) पुढील महावाक्ये अतिशय उद्बोधक अशी आहेत - ‘मीठे बच्चे, तुम भारतवासी सतोप्रधान, स्वर्गवासी थे। अभी तमोप्रधान बने हो। मुझे याद करो तो पाप भस्म हो जायेंगे और तुम सतोप्रधान बन जायेंगे। शिवबाबा भारत में ही आकर स्वर्ग बनाते है। भारतवासी शिव-जयन्ती भी मनाते है, परन्तु यह भूल गये है कि शिवबाबा से हमको स्वर्ग का वर्सा मिलता है।

पतितपावन, मुक्ती - जीवनमुक्ती दाता - एक शिव परमात्मा

भक्तिमार्गात आपण पुकारत होतो

की, ‘हे पतितपावन आओ, आकर हमे पावन बनाओ।’ त्यामुळे कलियुगाचे अंती जेव्हा ही सृष्टी पतित बनते तेव्हा शिव परमात्म्याचे दिव्य अवतरण होते व तो या सृष्टीला पुन्हा पावन बनवतो. म्हणून पतितपावन केवळ एक परमात्माच आहे. अन्य कोणीही देवता, धर्मात्मा, महात्मा वा गुरु पतितपावन नाही. भक्तिमार्गात अनेकांचे स्मरण करता-करता आपण इमानुसार पतित बनत गेलो. परंतु आता पिता परमात्मा, आत्मारूपी मुलांना सांगतात की, “तुम्ही काम विकाराला जिंका म्हणजे जगत्जीत बनाल. हाच मुख्य विकार आहे. सत्ययुगात देवी-देवता निर्विकारी होते. कलियुगात सर्व मनुष्य विकारी आहेत. आता तुम्ही स्वतःला आत्मा समजून, माझी आठवण करा म्हणजे पावन (अर्थात निर्विकारी) बनाल.”

परमात्मा शिव निराकार ज्योतिर्विंदू स्वरूप आहे. तोच ब्रह्माद्वारे नव सृष्टीची स्थापना, शंकराद्वारे जुन्या पतित सृष्टीचा महाभारी विनाश व विष्णुद्वारे नवसृष्टीची पालना करतो (म्हणूनच शिवलिंगावर त्रिपुंडाच्या मधोमध निराकार स्वरूपाचे प्रतीक

म्हणून लाल बिंदी लावतात.) प्रत्येक कल्पाच्या अंती महाभारी विनाशानंतर, सर्व आत्मे आपल्या कर्माचा हिशोब पूर्ण करून (योगबळाद्वारे अथवा भोगाद्वारे) आपल्या घरी शांतीधाम वा मुक्तिधाममध्ये परत जातात. यालाच मुक्ती असे म्हणतात. त्यानंतर ज्यांचा पार्ट आहे, त्या देवी-देवता आपल्या समयानुसार या सृष्टीवर अवतरित होतात. सत्ययुग व त्रेतायुगात देवी-देवतांचे जीवन संपूर्ण पवित्र असते. त्यामुळे त्यांचे जीवन सुख, शांती, प्रेम, आनंद या सर्व गुणांनी भरपूर असते. यालाच जीवनमुक्ती असे म्हटले जाते. अशा प्रकारे सर्व आत्म्यांना त्यांच्या पुरुषार्थानुसार मुक्ती व जीवनमुक्तीचा वारसा परमात्मा शिव पित्याकडून प्राप्त होतो.

त्यासाठी परमात्मा शिव पिता संपूर्ण विश्वात एक विद्यालय स्थापन करतात. ज्यालाच 'ईश्वरीय विश्व विद्यालय' असे म्हटले जाते. (त्याची स्थापना सन १९३६ मध्ये झाली आहे.) येथूनच साऱ्या विश्वाला मुक्ती-जीवनमुक्तीचा वारसा हक्क प्रदान करतात. त्यामुळेच प्रजापिता ब्रह्माकुमारी ईश्वरीय विश्वविद्यालयाची आजवर १४२ देशात सेवाकेंद्रे उघडण्यात आली आहेत. शिव परमात्मा भारतातच अवतरित होतात व येथूनच साऱ्या विश्वाची सद्गती करतात. म्हणूनच भारत देश सर्वात मोठे तीर्थस्थान आहे. तसेच परमात्म अवतरणाचे यादगार पर्व,

महाशिवरात्री ही भारतातच मोठ्या उत्साहाने साजरी केली जाते.

सत्य गीता ज्ञान दाता - एक शिव परमात्मा

द्वापरयुगात भक्तिमार्गाची सुरुवात होते. द्वापरयुगातील २१ जन्म व कलियुगातील ४२ जन्म, अशी एकूण ६३ जन्म आपण भक्ती करतो. भक्तिमार्गात आपण वेद, शास्त्र, उपनिषद आदी ग्रंथांचे पठण, यज्ञ, जप, तप, दान-पुण्य करीत असतो. तरीदेखील आत्म्याचे दिवसेंदिवस पतन होतच असते. द्वापरयुगात आत्मा रजोगुणी असतो. तो कलियुगात तमोगुणी व कलियुगाच्या अंतापर्यंत तमोप्रधान बनतो. तेव्हा परमात्मा सृष्टीवर अवतरित होऊन मनुष्याच्या भक्तीचे फळ म्हणून 'सत्य गीता ज्ञान' प्रदान करतात. या ज्ञानाद्वारेच मनुष्याची सद्गती होते. याचेच गायन केले जाते - 'न हि ज्ञानेन सद्गुणं पवित्रमिह विद्यते...' (अर्थात या जगात दिव्य ज्ञानासारखे उदात्त व शुद्ध असे दुसरे काहीही नाही.)

ज्ञान केवळ एक ज्ञानसागर शिव परमात्म्याजवळ आहे. तो अवतरित झाल्यावरच ज्ञान प्राप्त होते. तोपर्यंत कोणीही ज्ञान देऊ शकत नाही. कारण रचयिता व रचनेच्या आदि-मध्य-अंताचे ज्ञान कोणालाच नाही. म्हणूनच ऋषी - मुनींनी देखील 'नेति-नेति' (अर्थात आम्ही जाणत नाही) असेच

म्हटले आहे. त्यामुळे शिवबाबांचे पुढील महावाक्य सदैव लक्षात ठेवा, 'मीठे बच्चे, मुझे ही फिरसे गीता सुनाने आना पडे, आकर रावण की जेलसे तुम्हे छुडाना पडे।'

अशारीतीने ज्ञानसागर शिव परमात्मा, ब्रह्मा मुखाद्वारे सर्व वेदांचे व शास्त्रांचे सार समजावून सांगतात. म्हणूनच ब्रह्माच्या हातात शास्त्र दर्शविण्यात येतात. यावरून आपल्या हे लक्षात आले असेल की सत्य गीता ज्ञान दाता स्वयं शिव परमात्मा आहे. तसेच हे सत्य गीता ज्ञान धारण केल्यानेच, मानव देवतातुल्य बनतो व या सृष्टीवर पुन्हा स्वर्ग स्थापन होतो.

दुःखहर्ता, सुखकर्ता - एक शिव परमात्मा

या सृष्टीवर सुख व दुःखाचा खेळ अव्याहतपणे चालू असतो. सत्ययुग व त्रेतायुगात या सृष्टीवर सदा व संपूर्ण सुख असते. त्यामुळे त्याला स्वर्ग वा सुखधाम असे म्हटले जाते. त्यानंतरच्या द्वापर व कलियुगात कमी-अधिक प्रमाणात दुःख असते. त्यामुळे या सृष्टीला नरक वा दुःखधाम म्हटले जाते. द्वापरयुगापासूनच निरनिराळ्या धर्माची स्थापना होते. (म्हणूनच कुठल्याही धर्माचा इतिहास २५०० वर्षांपेक्षा अधिक कालावधीचा नाही) निरनिराळ्या संस्कृती उदयाला येतात. त्यांच्यात पुढे साम्राज्यवाद वाढीस लागतो. त्यातूनच हिंसाचार, पापाचार,

भ्रष्टाचार अशा अनेक गोष्टी वाढत जातात. परिमाणतः कलियुगाचे अंती ही सृष्टी रौरव नरक बनते. सृष्टीवरील मानव मात्र दुःखी, अशांत बनतो. त्या सर्वांचे दुःख दूर करण्यासाठी परमपिता शिव परमात्मा या सृष्टीवर अवतरित होतात व या नरकाचा वा दुःखधामाचा महाभारी विनाश करून, स्वर्गाची वा सुखधामाची पुन्हा स्थापना करतात. याचेच गायन पुढील शब्दात केले - 'तुम माता-पिता हम बालक तेरे, तेरी कृपासे सुख घनेरे।'

परमपिता शिव परमात्मा प्रत्येक कल्पाच्या अंती अवतरित होऊन, आपल्याला स्वर्गाचा वारसा प्रदान करतात. याचेच गायन भक्तिमार्गात पुढील प्रमाणे केले जाते - 'बम बम भोले, भेज दे सोने-चांदीके गोले' (सत्ययुग आहे सुवर्णयुग अर्थात सोन्याचा गोळा व त्रेतायुग आहे चांदीचा गोळा) या अनुषंगाने ज्ञानसागर शिवबाबांची पुढील महावाक्ये अतिशय सारगर्भित आहेत, "मीठे बच्चे, भारत सदा सुखी था। फिर से भारत को सदा सुखी बनाना, यह बापका ही काम है। इस समय भारत दुःखधाम बन गया है। शिव परमात्मा, जो सभी का बाप है, वही आकर सभीको दुःख से छुडाते है। बाप को सभी भूले हुए है। शान्ति दाता, सुख दाता एक ही बाप है।"

दैवी धर्म स्थापन कर्ता - एक शिव परमात्मा

निराकार शिव परमात्मा, ब्रह्माद्वारे आदि सनातन देवी-देवता धर्माची स्थापना करतात. या दैवी धर्माची स्थापना दुसरा कोणी करू शकत नाही. अगदी ब्रह्मा, विष्णु, शंकर देखील करू शकत नाहीत. कारण हे त्रिदेव देखील रचना आहेत. रचयिता केवळ एक शिव परमात्मा आहे. जेव्हा आदि सनातन देवी-देवता धर्माची पूर्णपणे स्थापना होते तेव्हा सर्व धर्मांचा विनाश होतो. सत्ययुग व त्रेतायुगात भारतभूमीवर केवळ एक आदि सनातन देवी-देवता धर्मच असतो. त्यामुळे तेथे अद्वैत राज्य असते. पवित्र प्रवृत्ती मार्ग असल्याने सर्वत्र सदा सुख-शांतीचे साम्राज्य असते. देवी-देवता आत्मअभिमानाची असतात. परंतु द्वापरयुगात ते देहअभिमानात येतात. त्यामुळे त्यांच्यात ५ विकारांची प्रवेशता होते. परिणामतः अपवित्र प्रवृत्तीमार्गाची सुरुवात होते. त्यामुळे देवी-देवता धर्म प्रायः लोप होत जातो व त्या धर्माचे लोक स्वतःला हिंदू म्हणायला लागतात. (त्यामुळेच हिंदू धर्माचा धर्मस्थापक कोणाही हिंदूला माहित नाही.) अशारीतीने द्वापर युगापासून आसुरी राज्याची वा रावण राज्याची सुरुवात होते. रावण हा पाच विकारांचे प्रतीक आहे. या विकारांच्या आधीन होऊन कर्म केल्यानेच मनुष्याच्या हातून विकर्म वा पापकर्म घडते परिणामतः त्याला दुःख भोगावे लागते व संपूर्ण सृष्टी ही दुःखधाम बनते. (म्हणूनच दरवर्षी रावणाचा पुतळा जाळला जातो. परंतु

दिवसेंदिवस रावण अर्थात विकारांची तीव्रता मात्र वाढतच जाते.) शेवटी कलियुगाचे अंती परमात्मा शिव पिता अवतरित झाल्यानंतर पुन्हा दैवी राज्याची स्थापना करतो व रावण राज्याचा विनाश करतो. अशाप्रकारे दैवी राज्य व आसुरी राज्य यांचा हा खेळ सृष्टिचक्रात चालू असतो.

तात्पर्य म्हणजे सत्ययुग-त्रेतायुगात देवी-देवता आत्मअभिमानाची असल्याने, तेथे दैवी राज्य असते. याउलट द्वापरयुग - कलियुगात मनुष्य देहअभिमानाची असल्याने तेथे आसुरी राज्य असते. यावरून आपल्या लक्षात येईल की देहअभिमानामुळेच मनुष्याचे पतन होते. त्यामुळे परमात्मा शिव पिता मुख्य हाच पाठ शिकवितात, "मीठे बच्चे, तुम आत्म-अभिमानाची बनो। यह है पहला सबक! तुम आत्मा अविनाशी हो, शरीर तो विनाशी है। अविनाशी आत्माओं को अविनाशी परमात्मा ज्ञान देने आये है। हम आत्मा है, यह पहला पाठ याद नही करेंगे तो कब्र मे पड जायेंगे। मैं आत्मा हूँ, शरीर नहीं है - यह सबक इस समय बाप पढाते है। बाप आये ही है ज्ञान देकर आत्म-अभिमानाची बनाने के लिए।" अशाप्रकारे जोपर्यंत आपण स्वतःला आत्मा समजत नाही तोपर्यंत शिव परमात्म्याशी माता-पिताचा संबंध जोडू शकत नाही. परिणामतः त्याच्यापासून मिळणारा सुख-शांतीचा वारसा प्राप्त करू शकत नाही. त्यामुळे ईश्वरीय ज्ञानाद्वारे आत्मिक ज्योति सदैव

जागृत ठेवणे, हेच खरे जागरण होय. या आध्यात्मिक जागरणाद्वारेच आत्म्याला मुक्ती व जीवनमुक्तीची प्राप्ती होते. (केवळ महाशिवरात्रीच्या दिवशी जागरण केल्याने ही प्राप्ती होत नाही.)

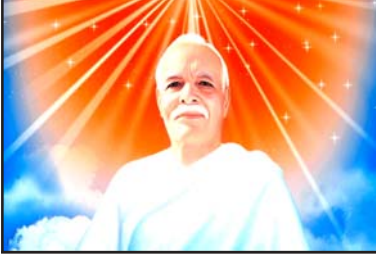
वरील विवेचनावरून आपल्या लक्षात आले असेल की सारी महिमा एक शिवबाबांचीच आहे. तोच विश्व परिवर्तन आधार आहे. स्वर्गाचा रचयिता (Heavenly God Father) आहे. तोच सर्व आत्म्यांचा मातापिता, परम कल्याणकारी, वरदाता, भाग्यविधाता, पतितपावन, मुक्ती-जीवनमुक्ती दाता आहे. प्रत्येक कल्पात (५००० वर्षांचा कालावधी) कलियुगाचे अंती त्याचे दिव्य अवतरण होते. तसेच तो शिकवित असलेल्या राजयोगाद्वारेच मानव देवतातुल्य बनतो. त्यामुळे परमपिता शिव परमात्म्याच्या दिव्य अवतरणाचा दिव्य संदेश महाशिवरात्रीनिमित्त आपण सर्वापर्यंत पोहचवू या. अशावेळी कोणी कुंभकर्णाप्रमाणे अज्ञान निद्रेत झोपला असेल तर त्याला जागे करा. कारण याच समयी परमात्मा शिव पिता, ब्रह्माद्वारे भाग्य वाटत आहेत. तसेच त्यांनी दिलेले सत्य गीता ज्ञान जीवनात धारण करून, मुक्ती व जीवनमुक्तीचा जन्मसिद्ध अधिकार प्राप्त करू या. शेवटी आपणा सर्वांना महाशिवरात्रीच्या पावन पर्वांनिमित्त कोटी-कोटी मंगलकामना!

- ब्रह्माकुमार शिवाजी

॥ पावन गृहस्थाश्रम स्थापन करूया ॥

सत्ययुग त्रेतायुगात देवात्म्यांचा, असतो पावन गृहस्थाश्रम द्वापर कलियुगात मनुष्यात्म्यांचा, होतो पतित गृहस्थाश्रम ॥१॥
मायारहित युगात देवी देवता, असतात संपूर्ण निर्विकारी अज्ञानामुळे कलियुगी मनुष्य, देवतांनाही मानतात विकारी ॥२॥
दैवी युगातील पावन प्रवृत्तीचे ज्ञान, केवळ परमात्माच देतो म्हणूनी तो संगमयुगावरी पावन, गृहस्थाश्रमाची स्थापना करतो ॥३॥
सत्ययुगात ना शस्त्राचा, ना कामकट्यारीचा, प्रयोग केला जातो कलियुगात कामकट्यारीसह अन्य शस्त्रांचाही, प्रयोग केला जातो ॥४॥
पावन देवीदेवतांना, भोगबलाची आवश्यकता नसते योगबलाने रामराज्य तर, भोगबलाने रावणराज्य येत असते ॥५॥
देवतांना संतती प्राप्त होते कशी, प्रश्न हाची पडे मनुष्यत्मांना केवळ योगबलानेच पवित्र संतती, होत असते देवात्म्यांना ॥६॥
सत्ययुगी त्रेतायुगी दैवी राज्यात, गृहस्थाश्रम असतो श्रेष्ठ कलियुगी असुरी राज्यात काही, आश्रमही होतात भ्रष्ट ॥७॥
विकारी मनुष्यात्मे चैतन्य रूपात, पतित पुजारी बनतात निर्विकारी देवात्मे जडमूर्तिरूपातही, पावन पूज्य असतात ॥८॥
मनुष्यात्मा जन्म घेण्यापूर्वी, गर्भाच्या कारागृही दुःख भोगतो देवात्मा जन्म घेण्यापूर्वी, गर्भमहाली केवळ सुखच अनुभवतो ॥९॥
कलियुगी मनुष्याचा जन्म नर्कात होतो, म्हणूनी तो रडत असतो सत्ययुगी मनुष्याचा जन्म स्वर्गात होतो, म्हणूनी तो हसत असतो ॥१०॥
विकार त्यागण्यार्थ साधकाला, संन्यास घेणे आवश्यक असते निर्विकारी देवतांना संन्यास घेण्याची, आवश्यकता कधीच नसते ॥११॥
परमात्मा कल्पांति पावन गृहस्थाश्रम स्थापित करतात केवळ संगमयुगी ब्राह्मणच त्या, गृहस्थाश्रमाचे मर्म जाणतात ॥१२॥
आपणही गृहस्थी पावन करूनी, परिचाराचे करावे पालन आत्मकल्याणार्थ राजयोगाद्वारे, विकर्मांचे करावे क्षालन ॥१३॥
देहाभिमानी नरनारी सदा, परधर्मात स्थित असतात आत्माभिमानी देवी देवता, सदा स्वधर्मात स्थित असतात ॥१४॥
तपोप्रधान मनुष्य आत्म्यात, कामक्रोधादि असुरी गुण असतात सतोप्रधान पवित्र देवात्म्यात, दैवी गुण विद्यमान असतात ॥१५॥
परमात्म्याच्या आज्ञेनुसार, प्रत्येक घराला स्वर्ग बनवूया पावन गृहस्थाश्रम स्थापित करूनी, त्याला सहयोग देऊया ॥१६॥

ब्र.कु. जगदीश दीक्षित, पुणे

(ब्रह्मावत्सांकरिता)

सफल करा व सफलतामूर्त बना

(भाग - २)

ब्र. कु. राजूभाई, शांतिवन, आबू रोड

ब्रह्मावत्सांसाठी सर्वांत मोठी शक्ती ही संकल्प शक्ती आहे. या संकल्प शक्तीनेच ईश्वर एका नवीन सृष्टीची स्थापना करीत आहे. ही संकल्प शक्ती आपण कुठे संकल्प-विकल्प करण्यात, तुझे-माझे करण्यात, परदर्शन-परचिंतन करण्यात व्यर्थ तर घालवत नाही ना? या संकल्प शक्तीने आपण खूप काही करू शकतो. आपण जो संकल्प करू तो पूर्ण होईल. कारण आपण पवित्र आत्मे आहोत. अशा आत्म्यांचे संकल्प कधीही वाया जात नाहीत. त्यामुळे आपले संकल्प चेक करा. हा असेच का करतो? तो असा का वागतो?... असे संकल्प करणाऱ्यांना शिवबाबा म्हणतात, 'तुझे काय जाते? तुला काय करायचे आहे? ज्याचा त्याचा हिसाब-किताब, जो तो बघेल. त्यामुळे तुम्ही केवळ तुमचे चिंतन करा. आपल्या कर्मांचे परिणाम सर्वांनाच भोगावे लागतात.' हे सत्य सगळे जाणतात तरीही बरेच जण व्यर्थ चिंतन करीत असतात. वास्तविक अशा व्यर्थ संकल्पांना एक सेकंदात फुल स्टॉप (बिंदू) लावायला शिका. तरच आपला संकल्पशक्तीचा स्टॉक जमा होत जाईल.

याउलट जर आपले संकल्प व्यर्थ जात असतील तर आपण मन्सा सेवा कशी काय करू शकणार?

समजा तुम्हाला तनाद्वारे सेवा करायची आहे. २ तासासाठी भोजन वाढण्याची सेवा आहे. अशावेळी तुमच्यात २ तास उभे राहून, सेवा करण्यासाठी तनाची शक्ती हवी. तसेच मनाने सेवा करायची असेल तर मन शक्तीशाली असायला हवे. त्यासाठी शिवबाबा मुरलीत नेहमी सांगतात की, 'वाईट विचार करू नका, वाईट पाहू नका, वाईट ऐकू नका, वाईट बोलू नका तसेच वाईट करू नका. कधी-कधी रस्त्याने जाताना एखाद्या ट्रकवर लिहिलेला सुविचार आपण वाचतो - 'विचार करण्याच्या अगोदर विचार करा की तुमच्याबरोबर काय जाईल?' ज्ञानी व अज्ञानी आत्म्यांमध्ये हाच मुख्य फरक दिसून येतो. ज्ञानी आत्मा विचार करण्याच्या अगोदर विचार करतो की हा विचार करणे योग्य आहे? हे बोलणे योग्य आहे? हे कर्म करणे योग्य आहे? काही अज्ञानी आत्मे मात्र असे असतात की ते वाटेल ते बोलतात, नको ते कर्म करतात आणि नंतर पश्चात्ताप करतात

की असे करायला नको होते. आता काय करू? तात्पर्य म्हणजे प्रत्येकाने संकल्प, बोल व कर्म करण्याआधी विचार करण्याची आवश्यकता आहे. शिवबाबांनी प्रत्येकाला विवेक अर्थात ज्ञानयुक्त बुद्धी दिली आहे. यथार्थ निर्णय करण्याची शक्ती दिली आहे. परंतु कित्येकदा आपण त्या विवेकाचा गळा दाबतो अर्थात आपल्याला प्राप्त विवेकानुसार विचार करत नाही. ज्ञानयुक्त संकल्पांचा गळा दाबून टाकतो. जाऊ दे ना! मी जे करीत आहे तेच फक्त चुकीचे आहे का? मी जे करीत आहे तेच बरेच जण करीत आहेत. जसे एखादी गाडी लाल सिग्नल तोडून पुढे निघून जाते, त्याला पाहून दुसराही तसेच करतो. एकाची चूक पाहून दुसराही त्याचे अनुकरण करतो. परिणामी इतरही चुकांवर चुका करीत जातात. ब्राह्मण परिवारातही ही गोष्ट पहायला मिळते. वरिष्ठ आत्मे असे करतात, निमित्त आत्मेदेखील असे करतात. मग मी केले तर काय झाले? यावर शिवबाबा समजावून सांगतात की, 'वरिष्ठ आत्म्यांचे पुण्याचे खाते भरपूर आहे. परंतु काही आत्म्यांचे पुण्याचे

खाते मात्र भरपूर नसते आणि ते मात्र इतरांना पाहून पापावर पाप करीत आहेत याचा परिणाम म्हणजे त्यांचा योग लागत नाही.' त्यामुळे वारंवार चेकींग करा. जर आपला योग लागत नसेल तर आत्म्यावर जरूर पापांचा बोझा आहे. योगात बसल्या क्षणीच झोप येत असेल तर जरूर काही बोझ आहे. योगात बसल्यानंतर मनाची एकाग्रता होत नसेल तर जरूर आपण शिवबाबांची अवज्ञा करीत आहोत. दैनंदिन जीवनात आपल्याकडून ज्या लहान-मोठ्या अवज्ञा होतात त्यांचे फार मोठे ओझं आत्म्यावर चढत जाते. हे ओझं आत्म्याला हलके होऊन, उडू देत नाही. खुशी आणि उमंग-उत्साहाचा अनुभव होऊ देत नाही. अशावेळी चेक करा की आपण आपली संकल्प शक्ती कुठे व्यर्थ घालवित आहोत? आपले बोल किती समर्थ व शक्तिशाली आहेत? आपला बोलण्यावर कंट्रोल आहे का? काही जण असे म्हणतात की आम्ही सहजच असे बोललो. आमचा भाव मात्र तसा नव्हता. परंतु त्या बोलण्याने जर समोरची व्यक्ती दुखावली गेली, तिची स्थिती खराब झाली तर ते फार मोठे पाप आहे. त्यामुळे आपल्या बोलण्यावर सदैव लक्ष दिले पाहिजे. आता समयानुसार आपला एक-एक बोल सिद्ध व्हायला हवा. आपले बोल वरदानी असले पाहिजेत. आपण जे बोल बोलणार आहोत, त्याचा परिणाम काय होईल, याचा विचार करायला

केवळ १ सेकंद लागतो. तात्पर्य म्हणजे आपल्या बोलण्यावर सदैव लक्ष द्या. फलस्वरूप आपले संबंध चांगले होतील. आपसात प्रेमभाव वृद्धिंगत होईल. याउलट जर आपले बोलण योग्य नसेल तर सर्व जण आपल्यापासून दूर जातील आपण पहातो की दादी-दीदींचे बोलणं ऐकायला सर्व जण कसे उत्सुक असतात. कारण त्यांनी त्यांचे बोल वरदानी बनवले.

संगमयुगातील अमूल्य वेळ ही सुद्धा आपल्याकडे असलेली फार मोठी शक्ती आहे. अमृतवेळेपासून रात्रीपर्यंतचा (सुमारे १८ तासांचा) वेळ आपल्याकडे आहे. त्यावेळेचा आपण किती सदुपयोग करतो, हे चेक करा. दिवसातील किमान ८ तासाचा कालावधी हा ज्ञानार्जन, कर्मयोग, योगाभ्यास व ईश्वरीय सेवेत सफल केला पाहिजे. संगमयुगात जो समयाचा खजिना सफल करतो तोच भविष्य २१ जन्मांकरिता राज्यभाग्य प्राप्त करतो. आपला वेळ जरासुद्धा परदर्शन, परचितन यामध्ये व्यर्थ जाता कामा नये.

लौकिक दुनियेत आपण पहातो की किती तरी लोक नेतागिरी करण्यात, इकडे-तिकडे नातेवाईकांच्याकडे फिरण्यात, तीर्थक्षेत्रावर जाण्यात, मंदिरात दर्शनासाठी तासन्तास उभे रहाण्यात किती वेळ त्यांचा वाया घालवतात. शिवबाबांनी आपला किती वेळ वाचवला आहे. या सर्व गोष्टींपासून

आपण दूर आहोत. हा वाचविलेला वेळ आपण सफल करीत आहोत का? २४ तासातील ८ तास शरीर निर्वाहासाठी नोकरी व धंदा, ८ तास शरीराला सांभाळण्यासाठी (भोजन करणे, व्यायाम करणे इ. कामांसाठी) उरलेले कमीत कमी ८ तास शिवबाबांची याद व ईश्वरीय सेवा यांच्यासाठी अवश्य काढा. अजूनही कित्येक जण म्हणतात की आमच्याकडे वेळ नाही. मग केव्हा सफल कराल? जर समय व संकल्प शक्ती तुमच्याकडे असेल तर ती सफल करा. कोणाला पाहू नका. नेहमी हे लक्षात ठेवा की आज करणार नाही तर कधी कराल? उद्या अचानक काहीही घडू शकते. किती तरी आत्मे अचानक शरीर सोडत आहेत! जे काही कमावले होते ते सर्व व्यर्थ गेले. मन-वचन-कर्म, तन-मन-धन बाबांच्या सेवेत लावले पाहिजे. बस! काही जण इतरांना पाहतात ह्याने किती धन सेवेत लावले त्याने किती लावले! **बाबा म्हणतात, 'तुम्ही इतरांना का पाहता? स्वतःच स्वतःला पाहा.'** संगमयुगात बी पेरण्याची ही वेळ आहे. शेतकरी बी-बियाणे पेरताना हा विचार करीत नाही की पक्षी बी खातील, पाऊस पडला नाही तर बी जमिनीत रुजणार नाही, सडून जाईल. पाऊस इतका पडेल की बी पावसात वाहून जाईल. शेतकरी चुपचाप शेतात जातो. जमीन नांगरतो आणि त्यात बी पेरून येतो ईश्वराच्या नावावर, प्रकृतीवर सर्वकाही सोपवतो.

धरतीमाता एकाचे अनेक पटीने त्याचा परतावा करते. जर बियाणं पेरायच्या वेळी तो विचार करित राहिल आणि बी पेरणारच नाही तर काय होईल? पश्चातापाव्यतिरिक्त काहीच मिळणार नाही. जर कोणी म्हणेल की माझ्याकडे परिवार चालविण्याइतकेच धन आहे तर बाबा नेहमी म्हणतात की आधी परिवाराला चालवा. परंतु शहाणपण यात आहे की परिवाराचे पालनपोषण करतानाही काही हिस्सा सेवेत लावला तर सत्ययुगी दुनियेत त्याचे रिटर्न मिळेल. अशी वेळ भविष्यात येईल की एकाचेच धन यज्ञात लागेल. बाकीच्यांच्या धनाची आवश्यकताच रहाणार नाही. त्यावेळी खूप उशीर झाला असेल. तोपर्यंतच सफल करण्याची वेळ आहे.

सफलता आपला जन्मसिद्ध अधिकार आहे. आपण जे काही करणार त्याचे रिटर्न हजार पटीने देण्यासाठी बाबा बांधलेले आहेत. तन सेवेत लावा म्हणजे तन स्वस्थ राहिल. मन यज्ञात मन्सासेवेत लावा. मन शांत, शुद्ध होईल चंचलता बंद होईल. हा तणाव जो येतो तो येणार नाही. धन सफल करणाऱ्यांकडे कधीही धनाची कमतरता पडणार नाही. लंडनचा पुढील अनुभव दादी जानकीजी सांगतात-

एक छोटीशी खोली घेऊन सेवा सुरु केली. दादी योग करायच्या, जयंतीबेन कोर्स करायच्या. दादींसाठी पलंग नव्हता. त्या जमिनीवर झोपत. कोणी घराचा दरवाजा काढून बाहेर ठेवला होता. दादीजींची त्यावर नजर

पडली. घरी घेऊन आल्या दोन्ही बाजूला विटा ठेवून त्यांनी त्याला ज्ञान देण्यासाठी संदली (गादी) बनविली. रात्री त्याच्यावर झोपायच्या. सकाळी मुरली त्यावर बसून ऐकवायची. दादींना एक संकल्पही आला नाही की मला पुण्यावरून बाबांनी येथे पाठविले परंतु इथे तर काही सेवा नाही. अशा परिस्थितीत दादी सेवा करत गेल्या. बसमध्ये जायच्या. अशी सेवा सुरुवातीला केली.

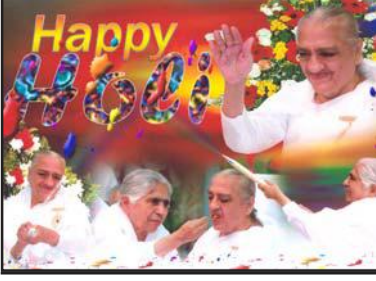
दादी जानकीजी म्हणतात, 'बाबांनी मला इथे का बसविले आहे? सगळे माझ्याबरोबरचे गेले. मला इथे का बसविले? वास्तविक एका एका गोष्टीवर त्यांची नजर असते. कोण यज्ञात किती सहयोगी बनतो, ईश्वराचा यज्ञ कसा भरपूर राहिल, याच्यावर त्यांची नजर असते. बाबांचे घर आहे. सगळे भाऊ बहिण अगदी मनापासून सेवा करतात.

यौगिक शेती प्रोजेक्ट चालू केला. हा प्रोजेक्ट चालू करताना हे ध्येय होते की कमीत कमी मधुबनमध्ये येणाऱ्या भावा-बहिणीना तरी शुद्ध धान्य मिळेल. अहमदाबादला एका भावाची ६० एकर जमीन होती. त्याला यौगिक शेती सुरु करण्याची प्रेरणा आम्ही दिली - १० एकर व ५० एकरचे दोन प्लॉट होते. प्लॉटमध्ये गव्हाचे पीक आले होते. अचानक माझ्याकडे एक फोन आला एका बहिणीचा. आमच्याकडे सगळ्या भाऊ-बहिणींनी १००-१५० गहू पोती

एकत्र केला आहे. तुम्ही एक ट्रक पाठवा. आम्ही मधुबनला गहू पाठवून देतो. मी सांगितले की ट्रक तुम्हीच पाठवा. आम्ही त्याचे पैसे देऊ. हे बोलणे त्या समोरच्या भावाने ऐकले. त्याने विचारले की तुम्ही गहू विकत घेता? माझ्या शेतात सुद्धा गव्हाचे पीक आले आहे. मी ते मधुबनला पाठवू शकतो काय? मी म्हटले की हे तर तुमच्या हातात आहे. त्याने लगेचच सगळे गहू पाठविले.

नंतर तो म्हणाला की यौगिक शेती तुम्ही आमच्या शेतात सुरु करा. त्यानुसार शेतात एक बाबांचा कमरा बनवला. गायी ठेवल्या. गोमूत्र एकत्र करून त्याचे खत तयार केले. अशाप्रकारे सुरु केली यौगिक शेती. परंतु सरकारला त्या जागेवर फोन लाईन टाकायची होती. त्यासाठी जमीन हवी होती. जितके पैसे हवे तितके सरकार द्यायला तयार होती. भावाचे विचार सुरु झाले की मी यौगिक शेती तर आत्ताच सुरु केली. आता मी काय करू? त्याने मला फोन केला. मी म्हटले, काही हरकत नाही. ती जमीन सरकारला द्या. किती पैसे मिळतात ते सांगा. चांगले पैसे मिळाले. त्या पैशातून त्याने दोन मोठ्या बिल्डींग विकत घेतल्या. ती जागा बँकेने भाड्याने घेतली. भाडे दीड-दोन लाख रुपये यायला लागले. त्या पैशातून गहू विकत घेऊन तो भाऊ बंधुबनला पाठवितो. मागील ८-९

(पान क्र. २३ वर)

होळी ही संगमयुगाची यादगार

ब्र. कु. बालूभाई, शांतिबन (आबूरोड)

होळीचा सण दरवर्षीप्रमाणे फाल्गुन पौर्णिमेला येतो. हा सण भारतातील मुख्य सणांपैकी एक आहे. बंधुत्वच प्रतीक असणाऱ्या या सणात परस्परातील वैरभाव विसरून, ऐकमेकांना प्रेमाने आर्लिगन दिले जाते. ऐकमेकांवर रंगांची उधळण करून आपसातील संबंधाचे सर्वधन केले जाते. विशेष म्हणजे हा सण अबालवृद्धांचा तात्पुरता उत्साह व आनंद वाढविणारा सण आहे. खरं तर हा सण केवळ एक पारंपारिक उत्सव नसून त्यात कितीतरी आध्यात्मिक रहस्ये दडलेली आहेत. परंतु त्यांचा विसर पडल्याने त्या सणाला विकृत स्वरूप प्राप्त झाले आहे. वास्तविक या सणामागील आध्यात्मिक रहस्ये जाणून घेऊन, त्यानुसार हा सण साजरा केला तर आपले जीवन आनंद, प्रेम व पवित्रता यांनी भरपूर होईल.

होळीचा सण फाल्गुन पौर्णिमेलाच का साजरा करतात -

आपण हे जाणतो की माघ वद्य चतुर्दशीला महाशिवरात्रीचे पावन पर्व साजरे केले जाते. हे पर्व शिव परमात्म्याच्या दिव्य अवतरणाचे यादगार

पर्व आहे. कलियुगाच्या अंती शिव परमात्मा सृष्टीवर अवतरित होऊन, प्रजापिता ब्रह्मा यांच्या साकार माध्यमाद्वारे आपल्याला राजयोग शिकवितात. त्याच्या अभ्यासानेच आपण १६ कला संपन्न व संपूर्ण निर्विकारी अर्थात पवित्र बनतो. त्यामुळेच महाशिवरात्रीनंतर बरोबर १६ दिवसांनी फाल्गुन पौर्णिमेला होळीचा सण साजरा केला जातो. कारण होळी अर्थात 'होली' (Holy) म्हणजे पवित्र होय. अशारीतीने कलियुगाचे अंती, संगमयुगात सृष्टीला पावन बनविण्याचे जे दिव्य कर्तव्य, पतितपावन शिव परमात्मा करतात, त्याचे यादगार पर्व होळी हा सण आहे.

यावरून हे स्पष्ट होते की दरवर्षी केवळ लाकडांची होळी पेटवून, स्वपरिवर्तन तसेच सृष्टी परिवर्तन कधीच होणार नाही. त्यासाठी स्वयं शिव परमात्मा शिकवित असलेल्या, राजयोगाच्या अग्नीत आपला वाईट स्वभाव-संस्कार, वाईट चालिरीती, अंधश्रद्धा यांचा अंत केला तरच आपल्याला भविष्य २१ जन्मांकरिता स्वर्गीय राज्यभाग्य प्राप्त होईल.

होळी कशी साजरी करावी?

होळीच्या सणात ऐकमेकांवर रंगाची उधळण करतात. परंतु आध्यात्मिक दृष्ट्या तो रंग आहे ज्ञानाचा. वर्तमान संगमयुगात मानवाने ईश्वरीय ज्ञान रंगाद्वारे प्रथम स्वतः रंगले पाहिजे. त्याचप्रमाणे आपल्यातील कुसंस्काररूपी लाकडांची होळी करून, पवित्र बनले पाहिजे. पवित्रतेची परिभाषा अतिशय गुह्य आहे. पवित्रता म्हणजे केवळ ब्रह्मचर्य नाही. तनाने ब्रह्मचारी अर्थात देहाच्या आकर्षणापासून मुक्त तसेच मनाने सुद्धा ब्रह्मचारी अर्थात एक शिवबाबांच्या शिवाय अन्य कुठल्याही आकर्षणापासून (व्यक्ती, वस्तू, वैभव) मुक्त.

होळीचा दुसरा अर्थ आहे. 'हो-ली' अर्थात ज्या गोष्टी घडून गेल्या, त्यांचे चिंतन न करणे. कारण जे व्हायचे ते तर होऊन गेले मग त्याचे व्यर्थ चिंतन करण्यात काय फायदा?

त्याचबरोबर होळीचा तिसरा अर्थ आहे की आपण जेव्हा शिवबाबांचे बनतो तेव्हा हेच म्हणतो, 'मैं आत्मा बापकी हो ली अर्थात हो गई।'

अशारीतीने संगमयुगात शिवबाबांचे बनून, त्यांनी दिलेल्या ज्ञानात रंगून जाणे, त्यात दुसऱ्यांनाही रंगविणे, तसेच योगाम्नि विकारांची लाकडे जाळणे व आत्म्याला पवित्र (Holy) बनविणे हीच खऱ्या अर्थी होळी साजरी करणे होय. धुलिवंदनाच्या दिवशी लोक एक दुसऱ्यावर रंग टाकतात. परंतु सर्वात श्रेष्ठ व पक्का रंग आहे, शिवबाबांच्या संग्याचा रंग. अशा या रंगात आपल्या संबंध संपर्कातील सर्व आत्म्यांना रंगवा, हीच आहे खरी अविनाशी होळी. म्हणूनच म्हटले जाते की ज्ञानी आत्म्यासाठी (ब्रह्मावत्सांसाठी) प्रत्येक दिवशी होळीचे पावन पर्व आहे.

काही वर्षापूर्वी मोठ्या शहरात होळीच्या दिवशी देवी-देवतांचे रुप घेऊन, चेहऱ्यावर रंग-रंगोटी करून मोठ्या आकर्षकरीतीने देवी-देवतांचे सोंग सजवित असतात. त्यांच्या मुकुटामध्ये चमकणारे विद्युत बल्ब लावीत. अशा शोभायात्रेत नंदीवर शिवाची (शंकराची) सवारी देखील असे. ही शोभायात्रा शहराच्या प्रमुख मार्गावरून जात असतांना, चौका-चौकात रासक्रीडा करित असत. अशारीतीने दैवी दुनिया व तिचा रचयिला शिव परमात्मा यांचे प्रतीकात्मक आनंददायी दृश्य लोकांपुढे प्रस्तुत केले जात असे. परंतु वर्तमान संगमयुगात स्वयं शिव परमात्मा, या सृष्टीवर अवतरित होऊन, पतित आत्म्यांना पावन (अर्थात

होली) बनवून देवी-देवतातुल्या बनवित आहेत. आता लवकरच या भारतभूमीवर देवी-देवतांचे राज्य पुन्हा स्थापन होणार आहे. यावरून आपल्या लक्षात येईल की होळीचा सण हा संगमयुगाची यादगार आहे. त्यामुळे होळीच्या पावन पर्वावर आपण योगी व पवित्र बनण्याचा दृढ संकल्प करू या.

वास्तविक होळी संगमयुगाचा सण आहे-

होळी हा सण संगमयुगाची (अर्थात कलियुगाचा अंत व सत्ययुगाचा आदि यांच्या संधिकाळाची) स्मृती देणारा आहे. याच समयी मागील कल्पात (५००० वर्षापूर्वी) स्वयं शिव परमात्मा अवतरित होऊन ज्ञानरंगाची होळी खेळले होते. तसेच आत्म्यांनी त्यांच्याशी परम मंगल मीलन करून अतींद्रिय सुखाचा अनुभव घेतला होता. हिरण्यकश्यपूची कथा ही मागील संगमयुगात घडलेल्या घटनांची स्मृती करून देते. सदर कथेत असे वर्णन आहे की त्याने असा वर प्राप्त केला होता की मला ना दिवसा मृत्यु यावा ना रात्री मृत्यु यावा. ही घटनाच संगमयुगाचा काळ दर्शवते. कारण सत्ययुग व त्रेतायुगाला ब्रह्माचा दिवस म्हणतात व द्वापर-कलियुगाला ब्रह्माची रात्र म्हणतात. या दोन्हीच्या संगमाचा हा काळ आहे. याला ना दिवस, ना रात्र म्हटले जाते. अशावेळी योग बळाद्वारे आपल्यातील आसुरी (अर्थात विकारी)

प्रवृत्तीचा नाश करणे म्हणजे हिरण्यकश्यपूचा वध करणे होय.

होळीविषयी दुसरी एक कथा अशी आहे की हिरण्यकश्यपूने आपला मुलगा बाळ प्रल्हाद जो विष्णूभक्त होता, त्याला मारण्यासाठी खूप प्रयत्न केले. परंतु प्रत्येकवेळी प्रल्हादाचा प्राण वाचत गेला. शेवटी हिरण्यकश्यपूने एक कट रचला. हिरण्यकश्यपूची बहीण 'होलिका' हिला एक वर प्राप्त होता की तुला अग्नीपासून कुठलेच भय नाही. म्हणून तिने दुष्टपणाने आपल्या भावाच्या सांगण्यावरून असा कट केला की प्रल्हादाला मांडीवर घेऊन आगीत बसायचे. त्याप्रमाणे ती भक्त प्रल्हादाला मांडीवर घेऊन आगीत बसली. परंतु झाले मात्र वेगळेच. होलिका आगीत जळून भस्म झाली व भक्त प्रल्हादाला अग्नीचा कुठलाच त्रास झाला नाही. अशाप्रकारे प्रभुकृपेने राक्षसी शक्तीवर दैवी शक्तींचा विजय झाला. त्यावेळेस लोकांनी एकमेकांवर रंग उधळून आनंदोत्सव साजरा केला. म्हणूनच दरवर्षी होली पेटवून 'होलिका' अर्थात वाईट प्रवृत्तींचे दहन करण्याची प्रथा आहे.

आता संगमयुगात परमात्मा शिव पिता, आत्मारूपी मुलांना हाच संदेश देतात की 'पवित्र बना, योगी बना.' वास्तविक हाच खरा होळीचा संदेश आहे. त्यामुळेच प्रत्येकाने आपल्यातील

(पान क्र. १४ वर)

संगमयुग अपार खुशीचे युग

ब्र. कु. मयूरभाई, ठाणे (प.)

ब्रह्माकुमार मयूरभाई कापडिया हे सन १९८१ मध्ये वयाच्या २३ व्या वर्षी ज्ञानात आले. त्यांना ईश्वरीय ज्ञान इतके आवडले की त्यांनी बालब्रह्मचारी राहून संपूर्ण जीवनभर ईश्वरीय सेवा करण्याचा दृढ संकल्प केला. सन १९९८ मध्ये ठाणे मध्यवर्ती कारागृहात कैदी बांधवांची ईश्वरीय सेवा सुरु झाली. तेव्हापासून आजपर्यंत सुमारे २१ वर्षे ते रोज ठाणे मध्यवर्ती कारागृहात ज्ञानमुरली वाचण्यासाठी जातात. फलस्वरूप अनेक कैदी बांधवांच्या जीवनात आमूलाग्र परिवर्तन घडून आले आहे. आतापावेतो १० हजाराहून अधिक कैदी बांधवांची सेवा करण्यात आली आहे. शिवबाबा म्हणतात त्याप्रमाणे, 'बिगडी को बनाने की सेवा' ते करीत आहेत. ईश्वरीय सेवेची खुशी सदैव त्यांच्या चेहऱ्यावर झळकत असते. संगमयुगी 'खुशनुमा जीवन' कसे असते, याचे ते मूर्तिमंत उदाहरण आहेत. तसेच ते अनेक सेवाभावी संस्थांशी निगडित असून, एक आदर्श निस्वार्थ समाजसेवक देखील आहेत. त्यांनी लिहिलेला सदरचा लेख आपणा सर्वांना अतिशय आवडेल. - संपादक

आजच्या दुनियेत खुशी नाही. काळा पैसा आहे परंतु खुशी नाही. धनवान लोकसुद्धा खुशीच्या खजिन्याने गरीब आहेत, भिकारी आहेत. याउलट आपण ब्रह्मावत्स मात्र खुशीच्या खजिन्याने भरपूर आहोत. ही खुशी अविनाशी आहे, संपूर्ण कल्पभर (५००० वर्ष) ती आपल्यासोबत राहणार आहे. भक्तिमार्गात आपली जड चित्रेसुद्धा भक्तांना खुशी प्रदान करतील. त्यामुळे अशा या अविनाशी खुशीचा स्टॉक जमा करा. ज्याच्याजवळ जितका खुशीचा स्टॉक जमा असेल तितकी खुशी त्याच्या चेहऱ्यावर प्रत्यक्ष दिसेल. आपली आंतरिक खुशी, आपला चेहरा बोलेल. त्यामुळेच कित्येकांच्या तोंडून हे उद्गार निघतात की ब्रह्माकुमार वा ब्रह्माकुमारींना काय प्राप्त झाले आहे,

ज्यामुळे ते इतके खुशीत रहातात. त्याचे एकमेव कारण कुठले असेल तर ते म्हणजे -

'पाकेतुझको बाबा, सुखका सार पा लिया। पाने का ना कुछ रहा, जब तुझको पा लिया।।'

तात्पर्य, म्हणजे आपण बोललो अथवा नाही बोललो तरी आपला चेहरा, आपले कर्म बोलतात. त्यामुळे ब्रह्मावत्सांची मुख्य निशाणी आहे - सदैव खुश रहाणे. ज्या क्षणी आपल्याला शिवबाबा भेटले, त्याक्षणी आपले दुःख संपले. आपल्याला शिवबाबांकडून ज्ञान, गुण व शक्तींचे अविनाशी खजिने प्राप्त झाले आहेत. मग दुःख येणार तरी कुठुन? आपल्यासाठी वर्तमान संगमयुग खुशींचे युग आहे. त्यामुळे ब्राह्मण

जीवनात खुशीच खुशी आहे. फक्त हा खुशीचा खजिना, माया कधी चोरणार नाही, याची काळजी घ्या. त्यासाठी सदैव सावधान रहा, सदा जागती ज्योति रहा म्हणजे आपला खुशीचा खजिना चोरी करण्याची माया हिंमत करणार नाही.

जेथे संतुष्टता आहे तेथे खुशी आहे -

ब्राह्मण अर्थात संतुष्टमणी आत्मा. त्यामुळे आपण असे म्हणू शकत नाही की आम्ही तर संतुष्ट आहोत परंतु आम्हाला दुसरे असंतुष्ट करतात. वास्तविक ब्राह्मण जीवनात काहीही झाले तरी आपण संतुष्टता सोडता कामा नये. कारण ड्रामा कल्याणकारी आहे. त्याचबरोबर कल्याणकारी शिवबाबा आपला सदा साथी वा सोबती आहे.

त्यामुळे संतुष्टता हाच ब्राह्मण जीवनाचा विशेष गुण, खजिना वा विशेष शृंगार आहे. जशी एखादी वस्तू आपल्याला प्रिय असली की आपण ती कधी सोडत नाही. तशीच संतुष्टता ही ब्राह्मण जीवनाची विशेषता आहे. ती कधीही सोडू नका. वास्तविक संतुष्टता हाच ब्राह्मण जीवनातील विशेष परिवर्तनाचा आरसा आहे. ब्राह्मण जीवनाची ही विशेषता पाहून कित्येक अज्ञानी देखील प्रभावित होतात. सर्वांच्या मुखातून हेच शब्दबाहेर पडतात की हे सदा संतुष्ट अर्थात खुश रहातात. कारण जेथे संतुष्टता आहे तेथे खुशी अवश्य असते. याउलट असंतुष्टता खुशी गायब करून टाकते. त्यामुळे सदा संतुष्टता हीच ब्राह्मण जीवनाची महिमा आहे. याउलट जर तुम्ही सदा संतुष्ट नसाल तर त्याला साधारण जीवन म्हटले जाईल.

संतुष्टता सफलतेचे सहज साधन आहे. तसेच संतुष्टता ही सर्व ब्राह्मण परिवाराचे स्नेही बनविण्याचे श्रेष्ठ साधन आहे. कारण जो सदा संतुष्ट असतो त्याच्याविषयी स्नेह आपोआपच रहातो. संतुष्ट आत्म्याला सर्व जण आपल्या समीप आणण्याचा, त्याला श्रेष्ठ कार्यात सहयोगी बनविण्याचा प्रयत्न करतात. त्याला ही मेहनत करावी लागत नाही की मला सहयोगी बनवावं. त्याला स्वतःहून सहयोगी बनवले जाते. याला मुख्य कारण म्हणजे संतुष्टता ही सर्वांच्या स्वभाव-संस्कारांशी मीलन करणारी असते. संतुष्ट आत्मा कधीही

दुसऱ्याच्या स्वभाव संस्काराला घाबरत नाही. जो सदा संतुष्ट असतो त्याला आपोआपच सर्वांचा स्नेह प्राप्त होतो. म्हणूनच सदा संतुष्ट अर्थात सदैव खुशीत रहा.

ब्राह्मण जीवन अर्थात सदा खुशीत रहाणे व दुसऱ्यांना खुशी वाटणे -

वर्तमान समयी सर्वांना अविनाशी खुशीची आवश्यकता आहे. अज्ञानी लोक खुशीचे भिकारी आहेत आणि आपण ब्रह्मवत्स दाता परमात्म्याची मुले आहोत. त्यामुळे आपले कर्तव्य आहे, सर्वांना खुशी वाटणे. जो कोणी आपल्या संबंध-संपर्कात येईल त्याला खुशी प्रदान करणे. कोणीही खाली हात जाता कामा नये. इतका खुशीचा स्टॉक जमा करा.

ब्रह्मवत्सांच्या मनात सदैव हेच गीत वाजत असते - 'खुशीयों भरी जिंदगी हमारी, देवी-देवताओंसे भी है जो प्यारी।' सर्वाधिक खुशनसीब कोण असेल, तर तो मी आहे, हे आहे अंतर्मनातील गीत. संगमयुगात आपल्याला खुशीचा खजिना प्राप्त झाला आहे. कारण आपण भगवंताची मुले आहोत. त्यामुळे सर्व प्राप्ती स्वरूप आहोत आणि जेथे सर्व प्राप्ती आहेत तेथे अविनाशी खुशीची प्राप्ती होते. याउलट ज्यांना जीवनात कुठलीही अप्राप्ती आहे, ते कधीही खुशीत राहू शकत नाहीत. जसे पिवाश्री ब्रह्माबाबांचे हे गीत होते - 'पाना था सो पा लिया।'

तेच आपणा सर्व ब्रह्मवत्सांचे गीत आहे. आपण हे जाणतो की संगमयुगासारखा श्रेष्ठ समय, श्रेष्ठ प्राप्ती, श्रेष्ठ संबंध संपूर्ण कल्पात आपल्याला प्राप्त होणार नाहीत. आता आपल्याला परमात्म प्रेम प्राप्त आहे, जे अन्य कुठल्याही युगात प्राप्त होत नाही. परमात्म प्रेमाच्या प्राप्तीचा आधार आहे, दुःखाच्या लहरीपासून न्यारा (अलिप्त) रहाणे. त्यामुळे रोज हे चेक करा की आपण किती न्यारा (अलिप्त) राहिलो व किती परमात्म प्रिय राहिलो.

या दुनियेतील लोक खुशी मिळविण्यासाठी किती समय व संपत्ती खर्च करतात. परंतु आपल्याला मात्र विनामूल्य अविनाशी खुशीचा खजिना प्राप्त झाला आहे. त्यामुळे सदैव खुशीत नाचत रहा व दुसऱ्यांना खुशी वाटत रहा. जेवढी खुशी वाटत जाल तेवढी ती वाढत जाईल. त्यामुळे जो ही आपल्या संबंधात येईल त्याला हा अनुभव झाला पाहिजे की याला काही तरी श्रेष्ठ प्राप्ती झाली आहे. त्यामुळे हा इतका खुशीत आहे. या जगात तर सदा सर्वदा दुःख आहे व आपल्या जवळ मात्र सदा सर्वदा खुशी आहे. त्यामुळे या जगातील दुःखी लोकांना खुशी प्रदान करणे, हेच सर्वात मोठे पुण्य आहे.

आपल्या भाग्याचे स्मरण करा म्हणजे सदैव खुश रहाल -

आपण खुशीचे सागर परमात्मा

शिव पित्याची (शिवबाबांची) मुले, सदैव खुशीत रहातो. त्यामुळे शिवबाबांनाही खुशी होते. आता आपण संगमयुगात आहोत. कलियुगी दुःखधामातून आपण पार झालो आहोत. या दुनियेतील लोक तर दुःखधामात आहेत. आपण मात्र संगमयुगात अर्थात मौजेच्या युगात, खुशीच्या युगात आहोत. त्यामुळे सदैव हा नशा ठेवा की आपण संगमयुगी ब्राह्मण आहोत. कधी चुकूनही दुःखधामाकडे जाण्याचा विचार करू नका. 'शिवबाबा मिळाले अर्थात सर्व काही मिळाले' ही स्मृती सदैव उच्च स्थितीचा अनुभव करवते. आजही भक्तगण म्हणतात की कठीण साधना केल्याशिवाय परमात्मा भेटत नाही. आपल्याला मात्र अगदी घर बसल्या भगवंताची प्राप्ती झाली आहे. केवढे हे आपले थोर भाग्य! आपण स्वप्नातही हा विचार केला नव्हता की इतक्या सहजपणे आपल्याला परमात्म प्राप्ती होईल. त्यामुळे सदैव ही स्मृती ठेवा की भाग्यविधाता परमात्मा शिवपित्याची आपण मुले आहोत. आपण पद्मपद्म भाग्यशाली आहोत. जेव्हा आपल्याला प्राप्त श्रेष्ठतम भाग्याची स्मृती असेल तेव्हा आपोआपच आपण खुशीत राहू व दुसऱ्यांनाही खुशी वाटू.

सदा खुशीत न रहाण्याचे कारण व निवारण -

वास्तविक प्रत्येकाला जीवनात २

गोष्टींची आवश्यकता असते. - १) खुराक (पौष्टिक आहार) व २) खजिना (पैसा). आपल्याकडे तर खुशीचा खुराक (ईश्वरीय ज्ञान) भरपूर आहे तर खुशीचा खजिनाही (योगाद्वारे प्राप्ती) अखूट व अपार आहे. तसेच खुशीचा खजिना आपण जितका खर्च करू तितका तो वाढणारा आहे. त्यामुळे केवळ हाच दृढ संकल्प करा की काहीही झाले तरी मला सदैव खुशीत राहायचे आहे. खुशी कधीही सोडायची नाही.

अशा प्रकारचा सदा खुशीत रहाण्याचा दृढ संकल्प कित्येक जण करतात. परंतु झालेल्या गोष्टी ते विसरत नाहीत. परिणामतः त्यांची खुशी कमी होते. याला कारण म्हणजे कोणी अपमान केला अथवा काही त्रास दिला तर ते साक्षीपणाच्या सीटवरून खाली उतरतात. त्यामुळे ते परेशान होतात व त्यांची खुशी कमी होते. असे होऊ नये यासाठी भूतकाळातील भूतांना आपल्या मनात स्थान देऊ नका. 'जुने जाऊ द्या, मरणा लागूनी, जाळून अथवा पुरुन टाका' या उक्तीप्रमाणे आपल्याला अप्रिय वाटणाऱ्या घटना वा गोष्टींना एका क्षणात बिंदू (फुल स्टॉप) लावायला शिका. म्हणजे आपली खुशी सदा कायम राहिल. दुसरी महत्त्वाची गोष्ट म्हणजे या विश्वनाटकात सर्व आत्मे निर्दोष आहेत. प्रत्येक जण आपली निर्धारित भूमिका बजावत आहे. त्यामुळे सर्वांविषयी सदैव निर्दोष दृष्टी बाळगा. या अनुषंगाने प्राणेश्वर

बापदादांची (दि.२०/६/१९७३ च्या अव्यक्त वाणीतील) पुढील महावाक्ये अतिशय बोधप्रद आहेत, "अगर कोई भी परिस्थिती वा व्यक्ति विघ्न लाने के निमित्त बनता है तो उसके प्रति घृणा दृष्टि, व्यर्थ संकल्पों की उत्पत्ती नहीं होनी चाहिए लेकिन उसके प्रति वाह-वाह निकले। हर बात में कल्याण दिखाई दे क्योंकि कल्याणकारी युग है, कल्याणकारी बाप है। इसलिए कोई भी अकल्याण की बात हो नहीं सकती। यह निश्चय और स्मृति स्वरूप हो जाओ, तो आप कभी डगमग नहीं होंगे। सदा खुशी में रहेंगे।"

सदा खुशीत रहाणारेच 'पास विथ ऑनर' बनतील.-

खुशी ब्राह्मण जीवनाचा श्वास आहे. खुशी नाही तर ब्राह्मण जीवन नाही. तसेच ती अविनाशी खुशी आहे. कधी-कधी प्राप्त होणारी खुशी नाही. त्याचबरोबर कमी जास्त प्रमाणात अनुभवाला येणारी खुशी नाही. आज ५०% खुशी आहे. उद्या ती १००% असेल. याचा अर्थ खुशीरूपी ब्राह्मण जीवनाचा श्वास फारच खाली-वर होत आहे. शिवबाबांनी तर सांगितले आहे की, "शरीर भी चला जाये लेकिन खुशी नहीं जाये। पैसा तो उसके आगे कुछ भी नहीं है। जिसके पास खुशी का खजाना है, उसके आगे कोई बड़ी बात नहीं। बाप बैठा है, बच्चों को क्या फिकर है? इसलिए सदा बेफिकर रहो।"

जे सदैव खुशीत रहातात तेच 'पास विथ ऑनर' बनतात. 'पास विथ ऑनर' बनणारे १ सेकंदात शिवबाबांच्या बरोबर परमधाममध्ये जातात. त्यांना धर्मराजपुरीत थांबावे लागणार नाही. परंतु जे कधी-कधी खुशीत रहातात त्यांना मात्र धर्मराजपुरीत थांबावे लागेल. त्यामुळे चेक करा की आपण कोण आहोत, शिवबाबांबरोबर जाणारे की धर्मराजपुरीत थांबणारे. शिवबाबांची हीच शुभ आशा आहे की प्रत्येक मुलाने बरोबर चालावे.

वर्तमान समयाची सेवा

संगमयुगात प्रत्येक ब्रह्मावत्साला खुशी ही परमात्म गिफ्टच्या रुपाने प्राप्त झाली आहे. या परमात्म गिफ्टचा नीट सांभाळ केला पाहिजे. दैनंदिन जीवनातील लहान-सहान गोष्टींवरून आपली खुशी कमी होता कामा नये. आपला चेहरा खुशीने भरपूर दिसला पाहिजे. कारण मनातील खुशी ही चेहऱ्यावर स्पष्ट दिसून येते. आपल्याला पाहून दुसऱ्यांना खुशी झाली पाहिजे. आपल्या चेहऱ्याद्वारे, दृष्टीद्वारे, दोन शब्दांद्वारे कोणत्याही आत्म्याची दुःखाची लहर समाप्त होऊन, त्याला खुशीची अनुभूती झाली पाहिजे. वर्तमान समयी साऱ्या विश्वाला या सेवेची आवश्यकता आहे.

आज मनाला खुशी मिळावी म्हणून लोक किती खर्च करतात. मनोरंजनासाठी नवीन-नवीन साधने तयार

करतात. ती सर्व आहेत, अल्पकाळाची साधने व आपली आहे सदाकाळची खरी साधना. याद्वारे आपण अन्य आत्म्यांना परिवर्तन केले पाहिजे. ते आपल्याकडे हाय-हाय करीत जरी आले तरी जातांना वा! वा! करीत गेले पाहिजेत. आता ही सेवा आपण करू या.

मधुवन जसे खुशीची खाण आहे तसे आपले सेवाकेंद्र देखील खुशीची खाण असल्याचा अनुभव प्रत्येकाला आला पाहिजे. सेवाकेंद्रावर येणाऱ्या प्रत्येक ब्रह्मावत्साचा चेहरा सदा हर्षित, सदा संतुष्ट व सदा प्रसन्न दिसला पाहिजे. मंदिरातील देवी-देवतांच्या जड मूर्ती आपलीच यादगार आहेत ना! वास्तविक संगमयुगी दिव्यगुणधारी आत्माच सत्ययुगी देवी-देवता बनतात व त्यांचीच पूजा भक्तिमार्गात निरनिराळ्या रुपाने केली जाते. जितके जमा अधिक तितकी खुशी अधिक

या दुनियेत विशेष २ प्राप्ती आहेत - १) व्यक्ती २) वस्तू - शिवबाबांनी सर्व संबंधाच्या रुपाने, या दुनियेत जे आवश्यक आहे ते दिले आहे. तसेच वस्तूंच्या प्राप्तीने केवळ विनाशी सुख वा खुशी मिळते. परंतु शिवबाबांनी आपल्याला अविनाशी सुख, शांती व खुशीचा खजिना प्रदान केला आहे. ब्राह्मण जन्माची गिफ्ट म्हणून खुशीचा सर्वात मोठा खजिना दिला आहे.

शिवबाबांच्या श्रीमतानुसार

टाकलेल्या प्रत्येक पावलावर आपल्याला पदमांची कमाई होत आहे. संपूर्ण कल्पात असा बिझीनेस (धंदा) कोणीही करू शकत नाही. फलस्वरूप आपल्या खात्यावर जितके अधिक जमा होत जाईल तितकी अधिक खुशी अनुभवाला येईल. ब्राह्मण जन्मच मुळी खुशीच्या हिंदोळ्यात (झोक्यात) झाला आहे. तसेच आपल्या घरी परमधाममध्ये जातानाही आपण खुशीच्या हिंदोळ्यात बसूनच जाऊ. कारण आपण शिवबाबांची अति प्रिय मुले असल्याने, आपला जुना कर्मभोग देखील अगदी सहज चुकता होईल. त्यामुळे प्रत्येक ब्रह्मावत्स आपल्या मनात सदैव हेच गीत गात असतो -

**खुशीयों से भर दी, जिंदगी हमारी।
आपकी बलिहारी, प्रभु आपकी बलिहारी।
आश पूरी कर दी, आपने हमारी।
आपकी आभारी हम, आपकी आभारी।**

(पान क्र. १० वरून)

विषय विकार, व्यसन, असुरी वृत्ती यांची होळी करून, संपूर्ण निर्विकारी अर्थात पवित्र, श्रेष्ठाचारी, दैवी गुण संपन्न बनण्याचा दृढ संकल्प करावा. याद्वारेच आपली भारतभूमी पुन्हा होली लँड अर्थात पावन स्वर्गभूमी बनेल व मानव देवतातुल्य बनेल. याचेच गायन केले जाते -

'नर ऐसी करनी करे, जो नर से नारायण बने और नारी ऐसी करनी करे, जो नारीसे श्रीलक्ष्मी बने।'

नारी ही तर स्वर्गाचे द्वार (८ मार्च - आंतरराष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त)

ब्र. कु. लतिका बहेन, ठाणे (प.)

शास्त्रात म्हटले आहे - 'यत्र नार्यस्तु पूज्यन्ते, रमन्ते तत्र देवता' (अर्थात जेथे स्त्रियांचा सन्मान होतो तेथे देवी-देवता निवास करतात) वेदांमध्ये नारीला पूज्य, स्तुतीयोग्य तसेच आवाहन योग्य मानले गेले आहे. यक्ष व युधिष्ठिर यांच्या संवादात 'भूमीपेक्षा अधिक श्रेष्ठ होण? या प्रश्नाचे उत्तर देतांना युधिष्ठिरांनी 'माता ही भूमीपेक्षा श्रेष्ठ' असे सांगून मातेलाच सन्मानित केले आहे. मनुस्मृतीत देखील मातेचा दर्जा पित्याच्या तुलनेने हजारपट गौरवास्पद असल्याने म्हटले आहे. रामायणातसुद्धा 'जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी' असे सांगून जननी व जन्मभूमी स्वर्गापेक्षाही श्रेष्ठ असल्याचे म्हटले आहे. उपनिषदात सुद्धा 'मातृ देवो भव' हा उद्घोष केला आहे. हजरत मुहम्मद साहेब यांनी सुद्धा म्हटले आहे - 'जन्नत माँ के कदमों के नीचे हैं।

यावरून हे स्पष्ट होते की आदि काळापासून नारीला सन्मान व उत्तम दर्जा दिला जात होता. आदिकाळात स्त्री-पुरुष दोघांना समान अधिकार होते. नारीला पूजनीय तसेच घरची लक्ष्मी

संबोधण्यात येत होते. हळुहळू समयाचे चक्र फिरत गेले व आत्म्याची शक्ती कमजोर होत गेली. परिणामता लोक आपल्याला देहधारी समजू लागले व समाज पुरुषप्रधान होत गेला. त्यामुळे आदिकाळात ज्या नारीला मनुष्य देवी समान दर्जा देत होता, तिलाच तो भोग विलासाची वस्तू समजायला लागला.

नर-नारीचे समाजातील समान स्थान

वास्तविक शरीराला जसे दोन डोळे आहेत. प्रत्येकाला ते दोन्ही डोळे सारखेच प्रिय आहेत. तसेच नर-नारी दोन्ही समान इज्जतीचे हक्कदार आहेत. परंतु संन्यास धर्मात नारीला साधनेत बाधक मानले गेले. नारीला नरकाचे द्वार समजून, घरादाराचा त्याग करण्यात आला. याच एका कारणामुळे समाजात भेदभाव व पतन होत गेले. जेव्हा दोन्ही डोळ्यांना समान महत्त्व दिले जाईल, अर्थात नर-नारीला समाजात समान स्थान दिले जाईल तेव्हाच पुन्हा स्वर्गाची स्थापना होईल. आजपर्यंत संन्यासी लोकांनी जी चूक केली होती ती सुधारण्यासाठी कलियुगाचे अंती परमात्म्याचे अवतरण झाले आहे.

स्वर्गाचे द्वार खोलण्यासाठी परमात्म्याने नारीच्या शिरी ज्ञान कलश ठेवला आहे व त्यांना गुरुचा दर्जा दिला आहे. आता स्वयं परमात्मा शिव पिता, प्रजापिता ब्रह्माकुमारी ईश्वरीय विश्व विद्यालयाच्या माध्यमाने उच्चतम आध्यात्मिक शिक्षण प्रदान करित आहेत. या शिक्षणाने नारी पुन्हा आपले गतवैभव प्राप्त करू शकेल व आपली स्थिती श्रीलक्ष्मी समान उच्चतम बनवू शकेल.

नारी ही श्रीलक्ष्मीचे रूप

सत्ययुगात राजकुमारी राधाचा जेव्हा विवाह संपन्न होतो तेव्हा तिचे नाव महाराणी श्रीलक्ष्मी असे पडते. याच प्रथेनुसार आजही लग्न झाल्यानंतर नारीला गृहलक्ष्मीचा सन्मान दिला जातो. परंतु आध्यात्मिक ज्ञान प्राप्त झाल्यानंतरच नारीचे रूप श्रीलक्ष्मी समान प्रत्यक्ष होते. जसे श्रीलक्ष्मीच्या दरवाजावर कोणीही मग तो कुठल्याही जाती, कुळ, भाषा, रंग अथवा देशाचा असो, केव्हाही येऊ शकतो. तसेच आध्यात्मिक ज्ञानाने विभूषित

(पान क्र. २९ वर)

बोपोडी (पुणे) : म. पत्रकार परिषदेचे अध्यक्ष श्री. देशमुख यांनी सेवाकेंद्राला भेट दिल्यानंतर ग्रुप फोटोत ब्र. कु. लक्ष्मी बहेन व अन्य मान्यवर.

डोंबिवली : राष्ट्रीय युवा दिनानिमित्त आयोजित स्पर्धेत सहभागी मुलांबरोबर ब्र. कु. शकू बहेन व प्राचार्य माधुरी नंदवार.

मालाड (मुंबई) : येथे आयोजित 'वॉक्याॅन'मध्ये प्रथम पुरस्कार प्राप्त करणाऱ्या मुलीस बक्षीस देतांना ब्र. कु. कुंती दीदी.

उलवे (नवी मुंबई) : श्री साई देवस्थान मंदिरात आयोजित व्याख्यान मालेनंतर ग्रुप फोटोत ब्र. कु. शीला, प्रीती, गीता व अन्य.

तासगाव : सन्मान नारीशक्ती कार्यक्रमाचे उद्घाटन करतांना खासदार श्री. संजय पाटील व ब्र. कु. डॉ. वैशाली बहेन.

जितूर : क्रिकेट खेळाडूंना स्पोर्ट्स विंगची प्रदर्शनी समजावून सांगतांना ब्र. कु. प्रणिता बहेन, सुमन दीदी व कल्पना बहेन.

कडेगाव : नगरपंचायत मुख्याधिकारी डॉ. कोले यांना ईश्वरीय भेटवस्तू देतांना बु. कु. मीना बहेन, आश्विनी बहेन.

धनकवडी (पुणे) : त्रिदिवशीय प्रवचन मालेचे उद्घाटन करतांना श्री सत्यनारायण मुंदडा, अध्यक्ष गीता परिवार, ब्र. कु. नलिनी दीदी, वीणा दीदी व सुलभा बहेन.

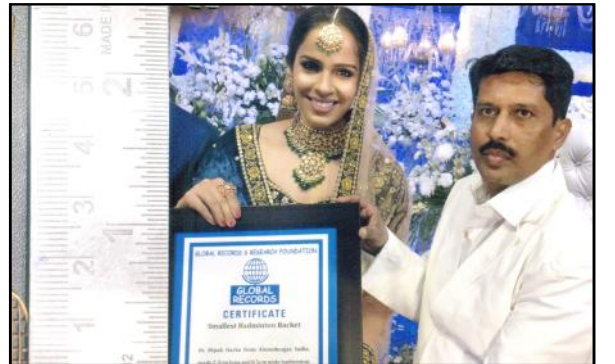
आनंदनगर (पूर्णा) : विश्व बाल दिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात डॉ. वाघमारे, पो. निरीक्षक श्री. घोरबांड, ब्र. कु. अर्चना बहेन व तांदळे भाई.

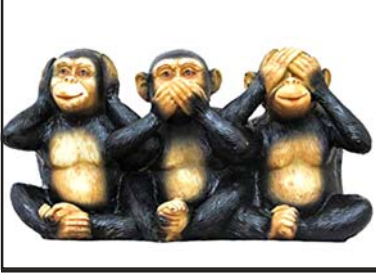
जकातवाडी (सातारा) : टी. व्ही. कलाकार श्री. किरण माने यांना ईश्वरीय भेटवस्तू देतांना संचालिका ब्र. कु. शांता बहेन.

अहमदनगर : डॉ. भूसे यांना ईश्वरीय संदेश दिल्यानंतर, भेटवस्तू देतांना ब्र. कु. शैलजा बहेन.

हैदराबाद : बॅडमिंटन स्टार सायना नेहवाल यांना ईश्वरीय संदेश दिल्यानंतर 'विश्वातील सर्वात छोटी रॅकेट' भेट करतांना ब्र.कु. डॉ. दीपक हरके.

आता व्यर्थची अविद्या करुया

ब्र. कु. गोदावरी दीदी, मुलुंड (मुंबई)

संगमयुग अतिशय मौल्यवान आहे, हे आपण जाणतो. संगमयुगात एका सेकंदात आपण पद्मांची कमाई करू शकतो. आपले महान भाग्य बनवू शकतो. त्यामुळे संगमयुगाचा १-१ सेकंद, १-१ संकल्प कसा सफल होईल, याकडे आपण लक्ष दिले पाहिजे. समय, श्वास व संकल्पचा जो खजिना आपल्याजवळ आहे, तो जरा सुद्धा व्यर्थ घालवता कामा नये. १ सेकंदात व्यर्थ गोष्टींना बिंदू लावला पाहिजे.

संगमयुगातील ब्राह्मणांची कर्तव्ये

आपण ब्राह्मण आत्मे संगमयुगात शिवबाबांचे राइट हँड आहेत. विश्व परिवर्तनाच्या कार्यात मदतगार आहोत. सर्वप्रथम आपल्याला जुन्या स्वभाव-संस्कारांना परिवर्तन करून स्वपरिवर्तन करायचे आहे. त्यानंतर स्वपरिवर्तनाद्वारे विश्व परिवर्तनासाठी निमित्त बनायचे आहे. त्याग, तपस्या व सेवेच्या आधारे डबल लाइट फरिश्ता बनायचे आहे. स्वतःला दैवीगुण संपन्न देवतातुल्य बनायचे आहे. तसेच दुसऱ्यांनाही देवतातुल्य बनवायचे आहे. इतक्या

मोठ्या महान कार्याची जबाबदारी आपल्यावर असल्याने, आपला समय व संकल्प आपण जरासुद्धा व्यर्थ घालवता कामा नये. संगमयुगाचा वेळ आता फारच थोडा शिल्लक आहे. या थोड्याशा वेळात तीव्र पुरुषार्थाद्वारे आपण थोडेफार भाग्य बनवू शकतो.

कित्येक ब्रह्मावत्स असे म्हणतात की शिवबाबा अगदी यज्ञाच्या सुरुवातीपासून हेच सांगत आहेत. सुरुवातीला तर शिवबाबांनी सांगितले होते की पुढची दिवाळी तुम्ही बघणार नाही. परंतु ज्यांनी ही गोष्ट स्वीकार केली व शिवबाबांच्या डायरेक्शन अनुसार यज्ञात समर्पित झाले. त्यांनी आपली संपूर्ण स्थिती प्राप्त केली व ते आज विश्वसेवेच्या महान कार्यासाठी निमित्त बनले आहेत. तसेच भविष्यात तेच आत्मे विश्व राज्यअधिकारी बनणार आहेत. आता तुम्ही विचार करा की जर त्यावेळी या आत्म्यांनी समयाच्या इशान्याकडे लक्ष दिले नसते तर ते इतके महान भाग्यशाली बनले असते का? नक्कीच नाही. त्यामुळे शिवबाबा देत असलेला समयाचा इशारा हा प्रत्येक आत्म्याच्या पार्ट अनुसार त्याला त्या

त्या वेळी प्राप्त होतो. तात्पर्य म्हणजे शिवबाबा जे सांगतात, ते फक्त आपल्याला करायचे आहे. यातच आपले कल्याण सामावलेले आहे. श्रीमतात आपले मनमत मिसळल्याने नुकसान देखील आपलेच होणार आहे. म्हणूनच संगमयुगाचा जो अतिशय थोडा कालावधी उरला आहे त्याचा १-१ सेकंद सफल करा. संगमयुगातील वेळेचे महत्त्व लक्षात घेऊन श्रीमताप्रमाणे प्रत्येक कर्म करा. समयाचा सदुपयोग करा. या अनुषंगाने एक घटना याठिकाणी नमूद कराविशी वाटते -

एकदा वल्लभभाई पटेल कोर्टात आपल्या पक्षकाराची बाजू मांडत होते. केस अतिशय गंभीर स्वरूपाची होती. ती केस जर ते हरले असते तर त्यांच्या पक्षकाराला फाशीची शिक्षा झाली असती. तेवढ्यात एक जण त्यांच्यासाठी एक तार घेऊन आला. त्यांनी त्यातील मजकूर वाचला व तार खिशात ठेऊन दिली. कोर्टाचे काम संपल्यावर ते आपल्या घरी घाईघाईने जायला निघाले. तेव्हा त्यांच्या मित्राने त्यांना विचारले की आपण इतक्या घाईघाईत निघालात. तुम्हाला कसली तार आली? तेव्हा

वल्लभभाई पटेल म्हणाले की ती तार माझ्या पत्नीच्या निधनाची आहे. तिचा तर आता मृत्यु झाला आहे. त्यामुळे तिच्यासाठी मी काहीच करू शकत नव्हतो. परंतु माझ्या पक्षकाराला होणाऱ्या मृत्युदंडाच्या शिक्षेपासून मी वाचवू शकत होतो. म्हणून मी त्या गोष्टीला प्राधान्य दिले. तात्पर्य म्हणजे संगमयुगात ज्या गोष्टी होऊन गेल्या त्यांचा विचार न करता, प्राप्त परिस्थितीत कोणती गोष्ट स्वतःच्या व दुसऱ्यांच्या हिताची आहे, ती करा. **आपण ज्ञानमार्गात आलो आहेत ते मुळी सतोप्रधान बनण्यासाठी. आपण येथे दुसऱ्यांचे दोष बघण्यासाठी किंवा त्यांच्याविषयी तक्रारी करण्यासाठी आलेलो नाही. स्वपरिवर्तन करण्यासाठी आलो आहोत.** त्यामुळे दुसऱ्यांना परिवर्तन करण्यात आपला अमूल्य वेळ घालवू नका. समयानुसार दुसरेही बदलतील. त्यांच्याविषयी सुद्धा शुभभावना व शुभकामना ठेवा. परंतु तुम्ही जर दुसऱ्यांच्या परिवर्तनाची वाट पहात रहाल तर मात्र तुम्ही तुमचा बहुमूल्य वेळ वाया घालवाल. म्हणूनच म्हटले जाते -

किसीका धन चोरी होता है, तो दुबारा कमाया जा सकता।

परंतु समय चोरी होता है, तो वापिस आ नहीं सकता।

आता विचार करा की दिवसातील तुमचा किती वेळ माया चोरी करते.

कितीतरी वेळ बरेच जण टी.व्ही वरील कार्यक्रम बघण्यात घालवतात, कोणी मोबाइलवर गेम खेळण्यात वेळ वाया घालवतात. कोणी वृत्तपत्र वाचण्यात, कोणी शॉपिंग करण्यात, कोणी हिंडण्या-फिरण्यात, कोणी गप्पा मारण्यात इत्यादी गोष्टीत जर आपला वेळ व्यर्थ जात राहिला तर आपण आपले लक्ष्य कसे गाठू शकू? आपले सर्वांचे लक्ष्य आहे, बापसमान बनण्याचे. परंतु त्यासाठी आवश्यक जो पुरुषार्थ आपण करतो का, हे चेक करा. रोज किमान ८ तास आपण याद व सेवेत सफल करतो का? हे तपासून पहा. संगमयुगात आपण केवळ २१ जन्माचे भाग्य बनवित नाही तर साऱ्या कल्पातील ८४ जन्मांसाठी भाग्य बनवित आहोत. त्यामुळे आपला वेळ किती अमूल्य आहे, हे विसरू नका. या अनुषंगाने ज्ञानसागर शिवबाबांची (दि.३१/१२/९५ च्या अव्यक्त वाणीतील) पुढील महावाक्ये लक्षात ठेवा, “**सारा कल्प चाहे राज्य करेंगे, चाहे पूजे जायेंगे लेकिन जमा अभी करना है। अलबेलेपन का पश्चाताप बहुत-बहुत बहुत बडा है। बापदादा को बहुत रहम आता है कि पश्चाताप की घडियाँ कितनी कठिन होगी।**”

सूक्ष्म पापांची होणारी सजा -

लौकिक वा अलौकिक परिवारातील एखाद्याचा दुर्व्यवहार पाहून जेव्हा आपण संकल्प करतो की ही व्यक्ती फारच चुकीचे वागते. दुसऱ्यांना

दुःख देते. त्यामुळे ह्या व्यक्तीला शिक्षा ही झालीच पाहिजे. अशाप्रकारचे संकल्प आपण वारंवार करित असतो. परंतु याद्वारे आपण स्वतःलाच दंडित करित असतो. **कारण आपण जे नकारात्मक विचार करित असतो ते वातावरणातील आणखी नकारात्मक विचारांना आपल्याकडे खेचतात. त्यामुळे आपली नकारात्मकता वाढते. याचा परिणाम म्हणजे आपला योग लागत नाही. खुशी गायब होते.** त्यामुळेच शिवबाबा नेहमी सांगतात की, ‘नकारात्मक संकल्पांना १ सेकंदात थांबवा. त्यासाठी उशीर करू नका. सदैव श्रेष्ठ चिंतन करा.’

आपली श्रेष्ठ स्थिती सांभाळा -

आपण ब्रह्मावत्स रोज अमृतवेळेला योग करतो. त्यानंतर ज्ञानमुरली ऐकतो. त्यावर विचार सागर मंथन करतो. अशाप्रकारे ईश्वरीय ज्ञान व योगाच्या आधारे आपली स्थिती श्रेष्ठ बनते. परंतु आपण जेव्हा कर्मक्षेत्रावर अथवा पेपर हॉलमध्ये येतो. तेव्हा आपल्याला निरनिराळे पेपर येतात. कधी सहनशक्तीचा पेपर येतो, कधी सामना करण्याचा, तर कधी पारखण्याचा अशा या पेपरात जो पास होते, त्याची स्थिती एकरस टिकून रहाते. परंतु जे ब्रह्मावत्स या पेपरात नापास होता त्यांची स्थिती मात्र एकदम सामान्य होऊन जाते. ते उदास अर्थात मायेचे दास बनतात. वास्तविक यामध्ये दिवसेंदिवस परिवर्तन झाले पाहिजे.

त्यासाठी शिवबाबांनी (दि.१२/३/७२ च्या अ.वा.) सांगितले आहे की, “कोई के भी स्वभाव, संस्कार देखते हुये, जानते हुये उस तरफ बुद्धियोग न जाये। और ही उस आत्मा के प्रति शुभभावना हो। एक तरफ से सुना, दुसरी तरफ से निकाल दिया। उसको बुद्धि में स्थान नहीं देना है। ऐसा समझो कि वह आत्मा तमोगुणी पार्ट बजा रहा है। कमजोर आत्मा की कमजोरी को न देखो। यह स्मृति रहे कि वैराइटी आत्माएँ है। आत्मिक दृष्टि रहे। आत्मा के रुपमें उनको स्मृति में लाने से पावर दे सकेंगे।”

समयानुसार आता व्यर्थची अविद्या झाली पाहिजे -

संगमयुगाचा काळ आता संपत आला आहे. ‘बहुत गयी, थोडी रही, अब तो थोडी की भी थोडी रही’

अशावेळी आपल्याला व्यर्थची अविद्या झाली पाहिजे. आपल्या मनात कधीही व्यर्थ चिंतन चालता कामा नये. त्यासाठी आपला दृष्टिकोन बदलणे आवश्यक आहे.

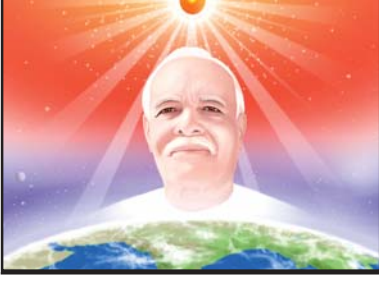
समजा आपण रस्त्याने चाललो आहोत मागून एक गाय आली व आपल्याला शिंग मारून निघून गेली तर आपण काय करणार? त्या गावीशी भांडण करणार? का झालेल्या गोष्टीला ड्रामा समजून बिंदू लावणार? त्यामुळे जीवनात असा दृष्टिकोन ठेवा की कलियुगी सृष्टीदेखील काट्याचे जंगल आहे. तेथील मनुष्य देखील पशुवत (अर्थात तमोप्रधान) बनले आहेत. त्यांच्या व्यवहाराने मी माझी श्रेष्ठ स्थिती का बिघडू देऊ? त्यासाठी सृष्टीचे हे नाटक साक्षी होऊन पहा म्हणजे स्थिती एकरस राहिल. एखादी व्यक्ती आपल्यावर क्रोध करित असेल तर असे

समजा की ती व्यक्ती माझा मुखरूपी दरवाजा ठोठावत आहे. मी तो दरवाजा उघडताच त्याला प्रवेश करता येईल. म्हणून मुखरूपी दरवाजा उघडू नका. अशा वेळी शांत रहा व समोरच्या व्यक्तीला शांतीचे प्रकंपन द्या. तात्पर्य म्हणजे आता समयानुसार व्यर्थला समर्थमध्ये परिवर्तन करा. व्यर्थ ऐकणे, पहाणे आणि त्यावर विचार करणे, ही जी आपली वाईट सवय आहे, तिचा सत्वर त्याग करूया. कारण त्यामुळेच आपला संगमयुगी समयाचा खजिना व्यर्थ जातो. आता व्यर्थची अविद्या झाली पाहिजे तरच बापसमान बनण्याचे लक्ष्य आपण गाठू शकू. सारांशाने असे म्हणता येईल -

आता व्यर्थची अविद्या करू या।
आपण सारे बापसमान बनू या।।

वाचकांशी हितगुज

- अमृतकुंभ व अमृतकलश या दोन्ही द्वैमासिकांचा विचार करता, सन २०१९-२० हे मराठी द्वैमासिकाचे ३५ वे वर्ष आहे. आतापर्यंत वाचकांनी अतिशय उत्तम प्रतिसाद दिला. त्याबद्दल सर्वांचे मनःपूर्वक आभार! यापुढेही ईश्वरीय सेवेत असाच वाढता प्रतिसाद मिळत राहिल, अशी खात्री आहे. अमृतकुंभ द्वैमासिक मराठी बांधवांच्या घरा-घरापर्यंत पोचविण्यासाठी आपले सहकार्य अपेक्षित आहे.
- विशेष बाब म्हणजे पेपराच्या किमतीत मोठ्या प्रमाणात वाढ झाल्याने, सन २०१९-२० ची वार्षिक वर्गणी रु.७५/- व आजीव सभासद वर्गणी रु.१४००/- इतकी राहिल, याची कृपया नोंद घ्यावी.
- नवीन वर्षाच्या ‘अमृतकुंभ’ची मागणी फेब्रुवारी २०१९ अखेरपर्यंत कळवावी म्हणजे ती विचारात घेऊन अंक छापणे सुकर होईल.
- आपले विशेष अनुभव, लेख, कविता तसेच अमृतकुंभविषयी काही विधायक सूचना असल्यास त्या अवश्य कळवाव्यात. पाठविलेल्या साहित्याची गुणवत्ता पाहून, ते प्रकाशित करण्यात येईल. - प्रकाशक, अमृतकुंभ

(भाग २)

कल्पकल्प होणाऱ्या परमात्म अवतरणात पिताश्रींची महत्त्वपूर्ण भूमिका!

ब्र. कु. उज्वलाताई, पुणे

फलस्वरूप तत्कालीन समाजाने ह्या सत्संगाला नाव दिले. 'ओम मंडळी' सत्संगात येणाऱ्या स्त्री-पुरुषांना ब्रह्माबाबांच्यामध्ये श्रीकृष्णाचा साक्षात्कार होऊ लागला. ह्याच दिवसात गायन नृत्यात प्रविण असणारी व अत्यंत सात्विक असे व्यक्तिमत्व लाभलेली एक कन्या सत्संगात आली. परमात्म ज्ञान परिसाचा बुद्धीला स्पर्श होताच तीने आपले जीवन ह्या रुद्र ज्ञान यज्ञात समर्पित केले. बंधुनो, हीच ती ब्रह्माची अलौकिक कन्या जगदंबा सरस्वती होय! कालांतराने ह्या सत्संगात कित्येक युगलही (पती-पत्नी) समर्पित झाले. ह्या सर्वांना परमात्म्याने ज्ञानमुरलीद्वारे आज्ञा केली की, तुम्हाला गृहस्थीमध्ये राहूनच कामक्रोधादि विकारांचा त्याग करून, जीवन कमलपुष्पासमान पवित्र बनवायचे आहे. तरच तुम्ही भविष्यात देवी-देवता बनू शकता. सत्संगातील कन्या, माता व युगल ह्या सर्वांनी पवित्र जीवनाचा स्वीकार केल्याने समाजातील अनेक लोक व त्यांच्या परिवारातील निकटवर्तीयांनी सत्संगात जाण्याविषयी प्रतिबंध सुरु केला. प्रतिबंध इतका वाढला की, शेवटी ब्रह्माबाबांना

मारण्यासाठी एक मारेकरी त्यांच्या निवासस्थानी गेला. परंतु ज्या ज्या वेळी तो बाबांना मारण्यासाठी त्यांच्याजवळ जात असे त्या त्या वेळी त्याला त्यांच्या जागी केवळ प्रकाशच दिसू लागला. अर्थात तो बाबांना स्पर्शही करू शकला नाही. तोच मारेकरी नंतर बाबांच्याकडे आला व त्याने त्यांची क्षमा मागितली. परंतु त्यानंतरही पवित्रतेला विरोध करणाऱ्या काही लोकांनी तर आपली पत्नी, सून, कन्या व मातांचा ताबा परत मिळावा म्हणून ह्या सत्संगाविरुद्ध न्यायालयात दावा दाखल केला. न्यायाधीशांनी सत्संगाच्या संचालिका मातेश्वरी सरस्वती ह्यांना प्रश्न विचारला की, 'तुम्हा सर्वांना पवित्र जीवन कशासाठी हवे आहे?' त्यावर ही शिवशक्ती आपल्या बुलंद आवाजात कडाडली की न्यायाधीश महाराज, आतापर्यंत जर पुरुष आपल्या पत्नी व मुलांना अनाथ करून परमात्म प्राप्तिसाठी पवित्रतेची पालना करित होते तर त्याच प्राप्तीसाठी आम्हा नारींना पवित्र राहण्याचा अधिकार का नाही?' बंधुनो, खरे तर ज्या गीतेवर हात ठेवून न्यायालयात शपथ दिली जाते, त्याच

गीतेत म्हटले आहे की, 'काम, क्रोध व लोभ ही तीन नर्काची द्वारे आहे.' परंतु कलियुगी मनुष्य ह्या तत्त्वज्ञानाकडे सोईस्करपणे दुर्लक्ष करित आहे. पिताश्रींनी मात्र खास कन्या व मातांना निक्षून सांगितले की, 'कामक्रोधादि विकार तुम्हाला पवित्र बनू देणार नाहीत. हे विकारच तुमचे खरे शत्रू आहेत. ह्या शत्रूंचे निर्दालन केल्याशिवाय तुम्ही जगाचा उद्धार करू शकत नाही' ज्या शिवशक्ती ह्या विकारांचे निर्दालन करतात त्यांच्या हाती परमात्मा, 'ज्ञानकलश' सुपूर्द करतो. ह्या शिवशक्तींचे कर्तव्य हेच आहे की, अज्ञान अंधःकारात निद्रिस्त झालेल्या कुंभकर्णांच्या कर्णात परमात्म अवतरणाचा शंखध्वनी करून ईश्वरीय ज्ञानामृत ओतत राहणे. कोणाला कधी जाग येईल हे सांगता येणार नाही. अशाप्रकारे परमात्मा विश्व सेवाअर्थ ह्या संगमयुगावरच शिवशक्तींना निर्माण करतो. ह्याच संगमयुगावर ब्रह्मा, सरस्वती, उच्च कोटीची तपस्या करून सत्ययुगात विश्वमहाराजन श्री नारायण व विश्वमहाराणी श्री लक्ष्मी ही सर्वश्रेष्ठ पदे प्राप्त करतात. तर अन्य ब्रह्मावत्स

आपल्या पुरुषार्थानुसार दैवी अधिकाराची भिन्नभिन्न पदे प्राप्त करतात. सत्ययुगात उच्चप्रतिचे दैवी पद प्राप्त होण्यासाठी संपूर्ण पवित्र अर्थात सोळा कला संपन्न स्थिती प्राप्त करून आत्म्याने विकर्माजीत होणे अत्यावश्यक असते. म्हणून आरंभीच्या काळात ब्रह्माबाबा, मातेश्वरी व आदि रत्नांनी १४ वर्षे संघटित योगसाधना करून केवळ विकर्माजीत नव्हे तर विकल्पाजीत स्थिती प्राप्त केली. मनसा, वाचा, कर्मणा, संबंध संपर्कात संपूर्ण पवित्रता कशी असावी; ह्याचा उत्तम आदर्श आदि रत्नांनी आपल्या समोर ठेवला आहे. त्या १४ वर्षांच्या तपस्येचे फळ म्हणून आजचा हा लक्षावधी ब्रह्मावत्सांचा विशाल वृक्ष देश विदेशात पसरला आहे.

स्वातंत्र्योत्तर काळात सन १९५० साली सिंध हैद्राबादमधून हा ईश्वरीय सत्संग माऊंट आबू राजस्थान येथे स्थलांतरित करण्यात आला. १४ वर्षे तपस्या करून शिवशक्तींनी जी स्थिती प्राप्त केली त्याची परिक्षा पाहण्यासाठी पिताश्रींनी दीदी, दादींना सेवेसाठी भिन्न-भिन्न स्थानी पाठविण्याचे ठरविले. इतकेच नव्हे तर त्यांनी सर्वांना आपल्या लौकिक घरी जाऊन परिवाराला भेटण्याची अनुमतीही दिली. हीच त्यांच्या नष्टोमोहा स्थितीची महापरिक्षा होती. परंतु कोणीही आपल्या लौकिक परिवाराच्या बंधनात ना तनाने, ना मनाने, ना धनाने अटकले. लौकिक

परिवाराला भेटतानाही त्यांची दृष्टी, वृत्ती व कृती अलौकिक असल्याने लौकिक परिवारातील सदस्यांनी (आई, वडील, भाऊ, बहिण इ.) हाच अनुभव केली की, कोणीतरी देवी आपल्या भेटीस आली आहे. अशा प्रकारे मम्मा, बाबा, दीदी, व ज्येष्ठ भाईंनी आपल्या श्रेष्ठ स्थितीद्वारे आत्मा-आत्मा, भाई-भाईचा पाठ कधीच पक्का केला होता. पिताश्रींनी तन, मन, धन व संबंधियासहित स्वतःला समर्पण करण्याच्या पश्चात केवळ साधी रहाणी उच्च विचारसरणी नव्हे तर सर्वोच्च पवित्र विचार व त्या विचाराप्रमाणे आचार आपल्या जीवनात धारण केला होता. विश्वातील प्रत्येक मनुष्यात्म्यासाठी एक श्रेष्ठ आदर्श व अनुकरणीय जीवन त्यांनी बनविले होते. **बंधुनो, एखाद्या शिष्याने त्याच्या गुरुंचे अनुकरण करून तो गुरु बनू शकतो. परंतु ह्या विश्वात पिताश्रीचे एकमात्र उदाहरण आहे की, त्यांचेच अनुकरण करून लक्षावधी मनुष्यातमे २० जन्मांसाठी देवी-देवता बनतात.** पिताश्री भगवद्गीतेचे नं१ अर्जुन असल्याने त्यांच्यावर असलेली विश्वपरिवर्तनाची जबाबदारी ओळखून त्यांनी जो पुरुषार्थ केला; त्याला रुद्र ज्ञान यज्ञात तोड नव्हती. ह्याच महान पुरुषार्थाद्वारे त्यांनी जीवनबंध स्थितीपासून जीवनमुक्त स्थिती, कर्मबंधनयुक्त स्थितीपासून कर्मबंधनमुक्त व संपूर्ण कर्मातीत स्थिती

३३ वर्षे पुरुषार्थ करून प्राप्त केली. तसेच विहंगमार्गाची सेवा करण्या अर्थ त्यांनी आपल्या भौतिक देहाचा त्याग करून अव्यक्त फरिश्ता रूप धारण केले आहे. ह्या फरिश्ता रूपालाच 'संपूर्ण ब्रह्मा' असे म्हटले जाते. **ज्यावेळी ज्ञानसूर्य शिवबाबांची प्रत्यक्षता होईल. त्यावेळी ज्ञानचंद्रमा ब्रह्माबाबांचीही प्रत्यक्षता होऊन, सर्व धर्मातील सर्व आत्मे व ब्रह्माबाबांचा मनुष्य सृष्टीचा 'अलौकिक पिता' म्हणून स्वीकार करतील.** अशा ह्या अलौकिक पित्याचे अनुकरण करून कित्येक ब्रह्माकुमार व कुमारींनी आपली आत्मिक स्थिती श्रेष्ठ व चारित्र्य संपन्न बनविली आहे. परमात्म्याने नवसृष्टीच्या स्थापनेचे कर्तव्य ब्रह्माबाबांच्यावर सोपविले असल्याने, ब्रह्मावत्सांच्या पालनेचे कर्तव्य ते आजही करित आहेत. परंतु ज्या आदि रत्नांनी त्यांची साकार पालना प्राप्त केली होती त्यांच्या आंतर्आत्म्यातून मात्र हीच भावना उमटत असेल की, 'मधुबनकी धरनी सजाकर कहाँ छुप गये तुम बाबा, काँटोको फूल बनाए कहाँ छुप गये तुम बाबा?' अशा प्रकारे आदिरत्नांनी ब्रह्माबाबांच्या व्यक्त व अव्यक्त पालनेचा दुहेरी अनुभव प्राप्त केला आहे.

खरोखर धन्य आहेत ते पिताश्री ब्रह्माबाबा! शारीरिक व्याधी व वयाची नव्वदी पार केल्यानंतरही ज्यांनी पुरुषार्थ करून आपली आत्मिक स्थिती परमपिता परमात्म्या समान बनविली

होती. बंधुनो, परमात्म्यासमान स्थिती व कर्मातीत स्थिती प्राप्त करणारे पिताश्री ब्रह्मा हे विश्वातील पहिले महामानव होत! ही स्थिती प्राप्त करताना कर्मभोगाची प्रतिकूल परिस्थिती अवश्य निर्माण झाली. परंतु अंतिम समयी कर्मयोगाने कर्मभोगावर विजय प्राप्त केला होता. आपल्या अंतिम श्वासापूर्वी अत्यंत उत्कट प्रेमाने समस्त ब्रह्मावत्सांना वरदान दिले की, 'बच्चे, निराकारी, निर्विकारी व निरहंकारी भव! वर्तमानातील व भविष्यात येणाऱ्या ब्रह्मावत्सांच्या पालनेची त्यांना अंशमात्रही चिंता नव्हती. आपल्या

भौतिक शरीराचा त्याग करण्यापूर्वी त्यांनी दादी प्रकाशमणी ह्यांना पालनेसाठी लागणारे आत्मबल हस्तांतरित केले. अशा प्रकारे अंतिम श्वासापर्यंतच नव्हे तर अव्यक्त झाल्यावरही आपल्या अलौकिक पुत्रांची पालना करणाऱ्या प्रेमसागर पिताश्रींच्या ५० व्या दिव्य स्मृतिदिना निमित्त त्यांना भावपूर्ण श्रद्धा सुमन अर्पण करून, **आम्ही समस्त ब्रह्मावत्स अशी दृढ प्रतिज्ञा करित आहोत की, 'अल्पावधीतच संपूर्णतेचे शिखर गाढून, तुमच्या समान संपूर्ण कर्मातीत व अव्यक्त फरिश्ता बनण्याचा तीव्र**

पुरुषार्थ अवश्य करु!' ब्राह्मण कुलभूषण बंधु व भगिनीनो, जर आपण सर्वांनी ह्या पुरुषोत्तम संगमयुगावर स्वपुरुषार्थाने पिताश्रींच्या समान आत्मिक स्थिती बनविली तर त्या स्वर्णिम युगातील श्रीकृष्णाच्या मनमोहक व पवित्र रूपात पिताश्रींच्या आत्म्याचा सहवास तर लाभेलच. याशिवाय भविष्यातील प्रत्येक युगातील प्रत्येक जन्मात त्यांच्या आत्म्याचा सहवास भिन्न-भिन्न देहरूपात निश्चितपणे लाभेल. समान स्थितीमुळेच समीपतेचे भाग्य प्राप्त होत असते. हे कल्पकल्पांचे उदंड भाग्य आपण प्राप्त करू या.

(पान क्र. ८ वरून)

वर्षापासून तो भाऊ गहू पाठवितो. तांदूळ कर्नाटकवाले पाठवितात. अशाप्रकारे करणारे गुप्त दान करतात व आपले महान भाग्य बनवित आहेत. आजही प्राणेश्वर शिवबाबांनी त्या मुलांना भरपूर केले आहे. तात्पर्य म्हणजे तुमच्यात जी विशेषता असेल ती यज्ञात लावा. त्याचे भाग्य या जन्मात तसेच पुढील अनेक जन्मात अवश्य प्राप्त होईल. समजा जर तुमच्यात काही विशेषता नसेल तर योगात बसा. योग करा. शिवबाबांची शांती व शक्तीची किरणे माझ्याकडे येत आहेत व ती विश्वातील सर्व आत्म्यांवर पडत आहेत. प्रकृतीच्या ५ तत्वांना सकाश द्या. शांतीचे दान द्या. पवित्रतेचे दान द्या. अशाप्रकारे मन्सा सेवा करून तुम्ही कित्येक समस्या

दूर करू शकता. कारण तुमची मन्सा शक्तिशाली आहे. फलस्वरूप तुम्हाला अनेकांचे आशीर्वाद प्राप्त होतील.

सदैव लक्षात ठेवा की ड्रामा कल्याणकारी आहे. जे होतंय त्यात नवीन काहीच नाही (नर्थिंग न्यू) त्यामुळे मला कोणाच्याही चुका काढत बसायच्या नाहीत. जो कोणी करेल, तो स्वतःच भोगेल. त्यामुळे मी आत्मा कोणाच्याही अकल्याणासाठी निमित्त बनणार नाही. वास्तविक प्रत्येक आत्मा हा निर्दोष आहे. त्यामुळे खरंच जर चांगली स्थिती बनवायची असेल तर हा विचार करा की या सृष्टिनाटकात जे काही होत आहे ते एकदम बरोबर (Accurate) आहे. हा ड्रामा एकदम परफेक्ट बनला आहे. त्यामुळे सदैव ड्रामा साक्षी द्रष्टा बनून पाहा. त्यावर

संकल्प-विकल्प चालवू नका. जर कोणी चुकीचे वागत असेल तर त्याला वेळीच पश्चाताप होईल की माझ्याकडून ही चूक झाली आहे. तात्पर्य म्हणजे सर्व आत्म्यांना सुधारण्याचा ठेका शिवबाबांनी घेतला आहे. आपण फक्त आपली स्थिती चांगली बनविण्याकडे लक्ष देऊ या. त्यासाठी मनाला योग्यरीतीने समजवा. तरच आपण विनाशापूर्वी आपली स्थिती बापसमान संपन्न व संपूर्ण बनवू शकू. सदैव लक्षात ठेवा की 'बहुत गयी, थोडी रही, अब थोडी की भी थोडी रही...' त्यामुळे प्रत्येक संकल्प, श्वास व सेकंद सफल करा, सफल करा व सफलतामूर्त बना.

(भावानुवाद - ब्र.कु. मीनाक्षी बहेन, ठाणे (पू.)

निःस्वार्थ सेवा देई, आत्मिक सुखाचा मेवा

(भाग २)

ब्र. कु. हेमंत भाई, शांतिवन (आबू रोड)

एक योगी नावाचा अत्यंत धैर्यवान, इमानदार आणि दयाळू मनुष्य होता. तो सर्वांची मदत करण्यासाठी नेहमीच तत्पर असे. कपाळावर टिळा व अंगावर भगवे कपडे नसूनही लोक त्याला साधु-संतासारखा सन्मान देत. त्याच गावात एकदा साधुंची टोळी आली. खूप दिवस निघून गेल्यावर ही जेव्हा साधुपाशी लोक आपल्या समस्या घेऊन आले नाहीत, तेव्हा साधु अत्यंत बेचैन होऊ लागले. ते आपापसात कुजबुजू लागले व ऐकमेकांस विचारू लागले, 'हे गाव खूपच विचित्र वाटतयं, आजपर्यंत असं कधीच झालं नाही की लोकांनी आपली गाऱ्हाणी मांडण्यासाठी गर्दी केली नाही किंवा समस्यांच्या निदानासाठी रांगा लावल्या नाहीत. अखेर काय कारण असेल? 'त्या सर्वांनी अंबुज नावाच्या तरुण साधुला ह्याचे कारण शोधण्यासाठी गावात पाठविले. अंबुजला टोळीतल्या काही साधुंचा अंधविश्वास व पाखंड आवडत नसे. तरीही सर्वांत लहान असल्यामुळे तो गप्प राहत असे.

शेवटी गावात जाऊन तो परतला आणि साधुंना एका व्यक्तीच्या सेवेची ख्याती सांगितली. अंबुज म्हणाला,

“ह्या नगरीत साधु नसूनही साधुपेक्षा महान कार्य करणारा योगी नावाचा एक मनुष्य आहे, तो सर्वांच्या समस्या क्षणभरात सोडवतो आणि लोकांचे भले करण्यात रात्रंदिवस झटत असतो. ‘एके दिवशी योगीला एका आजारी व्यक्तीविषयी कळले, तेव्हा तो आजाराच्या मदतीसाठी निघाला. रस्त्याने जाता जाता न कळत त्या टोळीतल्या साधुला त्याचा चुकून धक्का लागला. त्याने साधु रागारागात त्यास भलेबुरे बोलू लागले. तेव्हा योगी म्हणाला, ‘तुम्ही भगवे वस्त्रं धारण केली व साधु बनल्याची घोषणा केलीत खरी परंतु साधकाच्या गुणांपासून कोसभर दूरच आहात. साधक तर क्रोध, ईर्ष्या, लोभ इत्यादी मनोविकारांपासून दूर असतो. तो फक्त मनोभावे निःस्वार्थपणे लोकांची सेवा करतो आणि स्वतःचे आयुष्य मानवसेवेत वेचून धन्य होतो.’ त्याचे उत्तर ऐकून सर्व साधू गप्प बसले. अंबुज मात्र योगीच्या सेवेने प्रभावित होऊन त्याच्यासवे जनसेवा करू लागला.

खरचं निःस्वार्थ सेवेत दंभ दिखाव्याची काय गरज? कुण्या पोषाख परिधानाची, सजण्याधजण्याची काय

आवश्यकता? सेवेत महती आहे सेवाभावनेची. सेवेत मोल आहे सुख-शांतीदायी सद्भावनेचं. सेवेत महत्त्व आहे इतरांच भलं करणाऱ्या कल्याणाकारी कामनेचं. 'मनात नाही भाव आणि देवा मला पाव' अशा पोकळ भावनेनं सेवेच फळ कसं मिळेल? मानी-अभिमानी-अहंकारी व्यक्तीच्या नजरेत एखादी सेवा दिसायला साधारण वा तुच्छ जरी असेल, तरीही ज्याच्या मनात सेवेसाठी तळमळ, हृदयात संवेदना-सहानुभूती व अंतःकरणात दया-करुणेचे पाझर फुटला असेल, त्यासोबत 'साधी राहणी व उच्च विचारसरणी' हे ब्रीद ध्यानी-मनी ठेवून, स्वतःच्या सत्तासंपत्तीचा गर्व न करता, यथाशक्ति-यथा योग्य केलेली मनोभावे सेवा-सुश्रूषा महानतेचे दर्शन करविते. ह्या उलट 'लोकांनी उदोउदो करावा किंवा माझे नाव मोठे व्हावे' - ह्या भावनेने गाजावाजा करून केलेली सेवा, मोठेपणा मिरविण्याची भूक दर्शविते. 'जे का रंजले गांजले, त्यासी म्हणे जो आपुले, तोचि साधु ओळखावा, देव तेथेचि जाणावा' ह्या उक्तीनुसार पददलितांच्या उद्धारासाठी व पतितांच्या उत्थानासाठी झटण्यासारखा खरा सेवा

धर्म कुठे?

सेवा हा तर एक पुण्यप्रदायक यज्ञसुद्धा होय. स्थूल यज्ञात तेल, तूप, तीळ, गुळ वा अन्नधान्याची आहुती दिल्याने इच्छापूर्ती होते. यज्ञाचे फलित सुख, शांती व समृद्धीच्या प्राप्तीने यज्ञकर्ता धन्य होतो. सेवेच्या यज्ञात मीपण-माझेपण, पद-प्रसिद्धी-प्रतिष्ठेची आहुती दिल्याने, व्यक्तिमत्त्व हिमालयासम भव्य-दिव्य विराट बनते. जो आपल्या जीवनाला मानव सेवेचा यज्ञ बनवतो तो साक्षात धरतीवर जणू देवदूत भासतो. संसार सुखास पाठ फिरवून देशवासियांच्या रक्षणासाठी सीमेवर प्राणांची आहुती देणारे, सैनिक स्वतःस देशसेवक सिद्ध करतात. रात्रंदिन जनता जनार्दनाच्या सुखासाठी झटणारे जनतेचे सेवाधारी जनसेवक ठरतात. 'स्वच्छ गाव स्वस्थ जीवन' हा मंत्र देत गावकऱ्यांना साक्षर सभ्य बनविणारे ग्राम हितचिंतक ग्रामसेवक असतात. कुप्रथा-कुुरीती मुक्त, मुल्यनिष्ठ समाज निर्मितीत सिंहाचा वाटा उचलणारे थोरपुरुष समाजसेवक बनून समाज घडवितात. उन्नतीच्या शिखरांवर पोहचवून देशाला उज्ज्वल उन्नत रूप देणारे महात्मे राष्ट्र सेवकाचा गौरव प्राप्त करतात. अशा असंख्य ग्रामसेवक, जनसेवक, समाजसेवक, देश वा राष्ट्रसेवकांच्या सत्कर्माची व सेवाधर्माची गौरव गाथा इतिहासात वाचायला मिळते.

सेवेच्या स्वर्णिम इतिहासात असेच कधीही न मिटणारे, एक अजर अमर नाव आहे 'पिताश्री ब्रह्माबाबा'.

अविनाशी रुद्र गीता ज्ञान यज्ञात देहभान-देहाभिमान व अहंकाराची ज्यांनी आहुती दिली. पद-प्रतिष्ठा, पैसा-प्रतिष्ठा, पैसा-प्रसिद्धी व मान-मर्तव्याची पर्वा न करता मानवतेचे सेवाधारी बनले. मुक पशु, पक्षी, प्राणीमात्र व समस्त मानव जातीवर अतोनात प्रेम केले. जात-पात, रंग-रूप धर्म-कर्माचा भेदभाव न करता. संपर्क-संबंध व सान्निध्यात आलेल्या प्रत्येक अबाल-वृद्ध, स्त्री-पुरुषावर समदृष्टीने स्नेहाची उधळण केली. एवढेच नव्हे तर धन-लोभ व जन (संबंध)-मोहास तिलाजली देऊन स्व-अर्जित संपत्ती, स्वतःच्या संततीला न देता ईश्वरीय सेवेत अर्पण केली. जनमानसास सुख देण्यात तन-मन-धनाचा होम केला अन् देश-धर्माच्या भिंती तोडून, सर्व मनुष्य-आत्म्यांना आपलेच अपत्य मानून, प्रेम वात्सल्याने आत्मिक पालन-पोषण करून 'प्रजापिता' हे नाव सार्थ केले. आजही असंख्य अशांत, अतृप्त आत्म्यांना ब्रह्माबाबा स्नेह-सद्भावनेचा सकाश देऊन, ब्रह्मावत्सांना ईश्वरीय सेवेचा पथ प्रशस्त करित आहेत.

जे ब्रह्मावत्स हिरेतुल्य संगमयुगात ईश्वरीय सेवेत सर्वस्व समर्पण करतात, तेच खरे विश्वसेवाधारी सिद्ध होतात. संगमयुगी ईश्वरीय सेवेचे चार स्तंभ आहेत स्वसेवा, यज्ञसेवा, विश्वसेवा आणि प्रकृतीची सेवा. जे ह्या चतुरंगी सेवेचा मुकूट धारण करतात व अथकपणे कर्मठ बनून सेवा संपन्न

करण्यासाठी रात्रंदिवस झटतात, तेच ब्रह्माबाबांसमान विश्वसेवकाचा मान मिळवतात. स्वसेवा आत्म्याला संपन्न-सशक्त व समर्थ बनविते. यज्ञसेवा पुण्याच्या अविनाशी हिरे, माणिक, मोतींनी जन्मोजन्मीच्या भाग्याची तिजोरी भरपूर करते. विश्वसेवा विराट जननायक बनवून जनतेच्या हृदय सिंहासनावर बसवून चक्रवर्ती सम्राट होण्याचा गौरव देते. प्रकृतीची सेवा पृथ्वी, जल, अग्नि, वायु व आकाश ह्या पंचतत्वांचा रक्षक पोषक बनवते व प्रकृतीला दासी बनवून प्रकृतीपतीचा अधिकार देते.

स्वसेवा अर्थात स्वतःस सर्वगुण संपन्न बनविण्यासाठी दृढतेचा पदर पकडून, दैवीगुणांची धारणा करण्यास कृतसंकल्प होणे व स्वतःस दैवीगुणधारी देवी-देवता बनविणे. सोळा कला संपूर्ण (संपूर्ण पवित्र) बनण्यासाठी प्रत्येक ईश्वरीय आज्ञेस शिरोधार्य मानून परमात्म श्रीमताचे शतशः म्हणजे अक्षरशः तंतोतंत पालन करणे. स्वतःस संपूर्ण निर्विकारी बनविण्यासाठी स्वतःच्या कमी-कमजोरींचे निर्मूलन करण्याची जीवतोड मेहनत करणे, डोळ्यात तेल घालून स्वतःच्या दोषांवर दृष्टी ठेवणे व दुर्गुणांवर विजय प्राप्त करण्यासाठी आकाश पाताळ एक करणे. आत्मारूपी पुरुषास उत्तमातला उत्तम पुरुष (मर्यादा-पुरुषोत्तम) बनविण्यासाठी ईश्वरीय मर्यादांचे काटेकोर पालन करणे, अहिंसा परमोधर्म अंगीकारण्यासाठी तना-मनाची हिंसा त्यागून डबल अहिंसक बनणे व

आत्मोत्थानाचा तीव्र पुरुषार्थ करणे स्व सेवा होय.

ह्याचबरोबर स्व-उन्नतीसाठी अतोनात पुरुषार्थ करणे, ज्ञान-योग धारणा व सेवा ह्या चारही विषयात उत्तम अंकांनी सन्मानासहीत उत्तीर्ण (पास विथ ऑनर) होण्याचे लक्ष्य बाळगणे व त्या लक्ष्य प्राप्तीसाठी अर्जुनासमान मन-बुद्धीस दत्तचित्त एकाग्र करणे. मनरूपी बाळास अमन (मनास अमन करणे म्हणजे मनातल्या इच्छा स्प्रिंगसारख्या दाबून मनाला गप्प करणे होय) न करता मनास सुमन बनविणे, बुद्धीरूपी पुत्रीचे दमन न करता बुद्धीस सदबुद्धी बनवणे (आत्मा म्हणजे आतली माँ-अर्थात आत्मा आहे मन बुद्धीची आई) व सदबुद्धीद्वारे मन व इंद्रियांचे नियंत्रण करून तमोगुणी संस्कारांना, सतोगुणी संस्कार बनवणे म्हणजे स्वतःस सुसंस्कारीत करणेच खरी स्व सेवा होय. खरे तर आत्मिक स्व-सेवाच देते आत्मिक सुखाचा सुका मेवा.

असंच यज्ञ सेवा म्हणजे शिव स्थापित रुद्र ज्ञान यज्ञात समर्पण भावनेने तनाने कर्मणा सेवा करणे. रुद्र ज्ञान यज्ञाची सर्व प्रकारची स्थूलसुक्ष्म, छोटी-मोटी कामे मोठ्या मनाने मनोभावे करणे, जसे ब्रह्माभोजन बनविण्यासाठी धान्य निवडणे, भाजी कापणे, पोळ्या लाटणे व भोजनालयात प्रेमपूर्वक प्रसाद, पदार्थ व ब्रह्माभोजन तयार करणे, भोजनाची पात्रं (भांडी), वस्त्र धुणे, केरकचरा झाडून परिसर

स्वच्छ करणे, एकूण देहभान त्यजून दधिची ऋषींसारखी यज्ञाची हड्डी-हड्डी सेवा करणे. यज्ञाच्या साधन संपत्तीचे जतन करणे, अन्नधान्य, वस्तू, वीज व पाणी इत्यादीची बचत करणे, यज्ञ रक्षक बनून वैरी विरोधी पासून यज्ञाचे संरक्षण करणे, यज्ञात आलेल्या आगंतुक अतिथींचा आदर सत्कार करणे. त्यासोबतच फूल ना फूलाची पाकळी यथाशक्ती धनाचा सहयोग देणे, चल-अचल संपत्ती ईश्वरीय सेवेत सफल करणे, अशी कितीतरी विविधरूपे आहेत यज्ञ सेवेची. विधीवत केलेली यज्ञ सेवा, निश्चित करते जन्मोजन्मीच्या भाग्याचा अविनाशी ठेवा.

आजच्या धावपळीच्या जगात व शर्यतीच्या युगात तणाव-ताण-टेन्शन-डिप्रेसनच्या राक्षसाचा बळी कोण नाही? आधुनिक जीवनशैलीच्या दुष्परिणामाने उत्पन्न टेन्शन-डिप्रेसनच्या महारोगाने सर्वच बेजार झालेत. जगाच्या पाठीवर असलेल्या धरतीपुत्रांना अशांतीपासून मुक्ती व दुःखापासून जीवनमुक्ती देणेच जगाचा पाठीराखा बनणे होय. ब्रह्ममुहुर्ती उठून सर्वशक्तिवान शिवपित्याकडून आत्मिक शक्तींनी स्वतःस सशक्त समर्थ करणे आणि संध्या समयी पूज्य-पूर्वजच्या स्मृतीत व फरिश्ता स्वरूप स्थितीत स्थित होऊन, आत्म्यांना स्नेह सदभावनेचा सकाश व पवित्रेचा प्रकाश देऊन, पतित आत्म्यांना पावन करणे. असहाय्य अशांत आत्म्यांचा शोक-संतप्त आवाज ऐकून शांतीचे दान देणे

आणि असंख्य अनाथ जनांचा दुःखी अंतःकरणातला टाहो ऐकून सुखाचे वरदान देणे, राजयोगाच्या अभ्यासाद्वारे विशेष मन्सा सेवा करणे व साऱ्या जगाच्या आत्म्यांना अंतःकरणातल्या प्रेममय लहरींद्वारे (लव्हफूल व्हायब्रेशनस्) सांत्वना देत, स्नेह सहानुभूती व आत्मिक सुखाची अनुभूती करविणेच विश्वाची सेवा करणे होय.

जपानमध्ये वैज्ञानिकांनी पाण्यावर प्रयोग केले. वेगवेगळ्या ठिकाणी तीन पेल्यांमध्ये पाणी भरून त्यांच्याशी रोज संवाद केला. पहिल्या पेल्यातील पाण्याला बरेच दिवस सतत म्हटले 'गुड-गुड-गुड (तू छान आहेस) दुसऱ्या पेल्यातील पाण्याला निरंतर म्हटले बॅड-बॅड-बॅड (तू घाण आहेस) व तीसऱ्या पेल्यातील पाण्याला बरेच दिवस काही न बोलता तसेच ठेवले. प्रयोगाचा निश्चित अवधी पूर्ण होताच तीन पेल्यातील पाण्यांच्या अणु-संरचनेचे फोटो घेतले. पहिल्या पेल्यातील पाण्याच्या अणुंची रचना (ज्यास गुड म्हटले) षटकोणी तारामाशांसारखी सुंदर होती. तर दुसऱ्या पेल्यातील पाण्याच्या अणुंची रचना (ज्यास बॅड म्हटले) बंदुकीच्या गोळीने शरीराच्या झालेल्या चिंधड्या चिंधड्यासारखी कुरूप होती. मात्र ज्या पाण्याशी संवाद साधला नाही, त्याचा फोटो नॉर्मल (सामान्य) होता. जर वैज्ञानिक, संवादाने पाण्याचे रूप सुधरवू किंवा बिघडवू शकतात तर

(पान क्र. ३० वर)

तणावमुक्त जीवन जगण्यासाठी

ब्र. कु. भगवानभाई, शांतिबन (आबूरोड)

सध्याच्या धकाधकीच्या जीवनात लहान मुले, युवा, वृद्ध, गरीब, श्रीमंत सर्वांनाच काही ना काही कारणाने तणाव येतच असतो. परिणामतः त्यांच्या जीवनात कमी अधिक प्रमाणात दुःख, अशांती पहायला मिळते. म्हणूनच तणावाचे प्रबंधन करणे ही काळाची गरज आहे. जो तणावापासून वाचण्याचा जितका चांगल्या प्रकारे प्रबंध करतो तोच आपले जीवनसुद्धा चांगल्याप्रकारे जगू शकतो.

आपण हे जाणतो की तणावाचा प्रभाव प्रथम मनावर पडतो. परिणामतः अनेक प्रकारचे मानसिक रोग होऊ लागतात. मानसिक रोगाचा प्रभाव हळूहळू शरीरावर देखील होतो व अनेक शारीरिक रोग होतात. आता हे सिद्ध झाले आहे की ७०% पेक्षाही अधिक शारीरिक रोग हे मानसिक तणावातून निर्माण होतात. शारीरिक रोगांवर इलाज करण्यासाठी आपण डॉक्टरांकडे जातो. काही दिवस औषधोपचार केल्यावर आजार बरा ही होतो. परंतु त्याला कारणीभूत असणारा मानसिक रोग मात्र तसाच रहातो. त्यामुळे वारंवार मनुष्य व्याधीग्रस्त होतो. म्हणूनच मानसिक

रोगातून मुक्त होण्यासाठी तणावाचे प्रबंधन करणे अत्यंत गरजेचे आहे. असे म्हटले जाते की २० वे शतक हे प्रगतीचे होते आणि २१ वे शतक तणावाचे असेल. तणावामुळे अपघात, अपराध, नशा, व्यसन, संबंधातील कटुता, मानसिक व शारीरिक आजार अशा अनेक समस्या वाढतांना दिसत आहेत.

तणावमुक्तीचे साधन-सकारात्मक विचार -

तणावमुक्तीचे सहज साधन आहे. सकारात्मक विचार. सदैव सकारात्मक विचार करण्याची सवय जर आपण लावून घेतली, तर कुठल्याही परिस्थितीत तणाव निर्माण होणार नाही. तणावाचे मुख्य कारण आहे, नकारात्मक विचार. जेव्हा मनामध्ये नकारात्मक विचारांचे प्रमाण वाढते तेव्हा आपल्याला नेमकं काय करावे, हे सूचित नाही. परिणामतः तणाव उत्पन्न होतो. म्हणूनच सदा सकारात्मक विचार करणे आवश्यक आहे आणि सकारात्मक विचारांचा वास्तविक स्रोत आहे, आध्यात्मिकता. वर्तमान कलियुगात जर आपल्याला सुखी, समाधानी व स्वस्थ जीवन जगायचे असेल तर आध्यात्मिक

ज्ञान घेणे, अनिवार्य आहे. आध्यात्मिकता म्हणजे आपण कोण? कोठून आलो? कुठे जायचे आहे? आपल्या जीवनाचा मुख्य उद्देश काय आहे? जीवनात समस्या का येतात? आपला परमात्म्याशी काय संबंध आहे? अशा अनेक गोष्टींविषयीचे यथार्थ ज्ञान जाणणे; याला आध्यात्मिकता असे म्हटले जाते. त्यासाठी प्रजापिता ब्रह्माकुमारी ईश्वरीय विश्व विद्यालयाला अवश्य भेट द्या. तेथे दिल्या जाणाऱ्या आध्यात्मिक ज्ञानाद्वारेच आपण तणावापासून सहज मुक्त होतो व सुख-शांतिमय जीवन जगू शकतो. तणावापासून मुक्ती ही मनुष्याला उर्जावान, अधिक शक्तिशाली, आत्मविश्वासी व सदा विजयी बनवते.

तणावाचे भयानक दुष्परिणाम

जसे एखादे रबर ठराविक मर्यादितपर्यंत ताणले तर ते पुन्हा पूर्ववत होते. परंतु तेच रबर जर मर्यादितपेक्षा अधिक ताणले तर तुटून जाते. त्याचप्रमाणे तणावाने ग्रस्त व्यक्तीसुद्धा तणावाचे प्रमाण वाढल्याने, जीवनालाच संपवून टाकतो. अशा अनेक घटना आपण पहातो. कित्येक जण तणावाच्या

आहारी जाऊन व्यसनाच्या आहारी जातात. आपल्या संबंध संपर्कातील व्यक्तींवर अकारण क्रोध करतात. त्यामुळे आज बऱ्याच ठिकाणी घरा-घरात दुःख, अशांतीचे वातावरण दिसून येते. म्हणूनच कुठल्याही परिस्थितीत मनात दीर्घकाळ तणाव रहाता कामा नये.

वास्तविक सुरुवातीला तणावाचे कारण छोटसे असते. परंतु आपण त्याच्याकडे दुर्लक्ष केल्याने, तो वाढत जातो. ज्याप्रमाणे एखाद्या होडीला छोटसे छिद्र असते. परंतु वेळीच डागडुजी न केल्याने, त्यातून होडीत पाणी शिरत जाते. शेवटी होडी पाण्यात बुडण्याची वेळ येते. गाडीच्या टायरचे पंक्चर वेळीच काढले नाही तर प्रवासात किती त्रास होतो हे आपण जाणतोच. तात्पर्य म्हणजे तणावाचे प्रबंधन जर वेळीच केले तर त्यामुळे होणारे भयानक दुष्परिणाम टाळता येतात. तसेच कुठलीही तणावग्रस्त परिस्थिती ही सकारात्मक विचारांच्या बळावर सहज पार करता येते.

त्याचबरोबर आपली जीवनशैली देखील अशाप्रकारे बनवली पाहिजे की तणाव आपल्यापासून कित्येक कोस दूर राहिल. त्यासाठी आपण पुढील गोष्टींकडे लक्ष देणे आवश्यक आहे.

१) वेळेच प्रबंधन (टाइम मॅनेजमेंट)

आपल्याला दिवसाभरात जी कामे करायची आहेत ती लक्षात घेऊन वेळेचे प्रबंधन करणे आवश्यक आहे. ते जर

करता आले नाही तर तणाव उत्पन्न होतो. त्यासाठी सर्वप्रथम दिवसाभरच्या कामांची एक यादी बनवा. त्यानंतर जे कार्य महत्त्वाचे आहे. त्याला प्राधान्य द्या. एखादी काम कठीण वाटते म्हणून लांबणीवर टाकू नका. कामांचा सुद्धा क्रम निश्चित करा. आपल्या क्षमतेनुसार कोणत्या कामाला किती वेळ लागेल? हे ठरवा. मुख्य म्हणजे आपला वेळ वाया घालवू नका. समय हेच जीवन आहे. जो समय सफल करतो त्यांचे जीवन ही हमखास सफल होते.

एखादी काम खूपच कठीण असेल, आपल्या आवाक्या बाहेरचे असेल तर त्यासाठी दुसऱ्यांचा सहयोग, दुसऱ्यांचा अनुभव अथवा दुसऱ्यांकडून त्या कामाची माहिती करून घ्या. परंतु ते काम अवश्य पूर्ण करा.

२) आपल्या जीवनशैलीमध्ये सुधार करा -

समय अनुसार आपल्या जीवनशैलीत परिवर्तन अवश्य करा. एकच प्रकारची जीवनशैली असेल तर जीवनात नवीनता वाटत नाही. आपल्या कार्य करण्याच्या पद्धतीत उमंग-उत्साह, स्फूर्ती, आनंद, नवीनता हवी तरच आपण तणावापासून दूर राहू.

म्हणूनच आपल्या दिनचर्येतील प्रत्येक कर्म वेळेवर करणे, गरजेचे असते. उदा. वेळेवर उठणे, वेळेवर झोपणे, भोजन वेळेवर करणे इत्यादी. आपली झोप पूर्ण झाली तरच मन

ताजेतवाने रहाते. वेळेवर पोषक तत्वांनी युक्त आहार घेतल्याने शारीरिक स्वास्थ्य उत्तम रहाण्यास मदत मिळते.

३) आपली कार्यक्षमता ओळखून दुसऱ्यांना सहयोग द्या -

कधी-कधी तणावाचे कारण आपण स्वतःच बनतो. आपली क्षमता नसतांना, दुसऱ्यांना मदतीचे आश्वासन देतो. परंतु ती आपण करू शकत नाही. त्यामुळे स्वतःवर दबाव वाढत जातो. म्हणून आपली कार्यक्षमता ओळखा. आपण ती गोष्ट करू शकतो का, आपल्याला वेळ आहे का? याचा विचार करून मगच दुसऱ्यांना मदतीचे आश्वासन द्या. वास्तविक दुसऱ्यांना सहयोग देणे ही चांगली गोष्ट आहे. त्यामुळे आपल्याला सुद्धा दुसऱ्यांकडून सहयोग प्राप्त होतो. परंतु दुसऱ्यांना मदत करतांना आपण स्वतःच तणावग्रस्त होणार नाही, याची काळजी घ्या. समजा एखादी व्यक्ती पाण्यात बुडत आहे. परंतु आपल्याला मात्र नीट पोहता येत नाही. अशावेळी जर त्या व्यक्तीला वाचवायचा आपण प्रयत्न केला तर त्याचा परिणाम काय होईल? एका सोबत दोघेही बुडून मरणार. म्हणूनच आपली कार्यक्षमता ओळखून मगच दुसऱ्यांना सहयोग द्या. अन्यथा आपण स्वतःच तणावग्रस्त होऊ.

४) वाणीचा वापर जरा जपून करा -

आपसातील भांडण-तंट्यामुळे आपला खूप वेळ वाया जातो. त्यात

फक्त आपला अभिमान आणि बुद्धिमतेच प्रदर्शन दिसून येते. त्यामुळे वायफळ बोलणे टाळा. मोजके तेवढेच बोला. शब्दाने शब्द वाढत जातो व त्याची परिणती भांडणात होते. कित्येक जण तर हाणामारीवर येतात. कधी-कधी तर गोष्टी खूपच विकोपाला जातात. कोर्टातील निम्म्याहून अधिक केसेस यातूनच उद्भवतात. त्यामुळे शब्दांचा अतिशय जपून वापर करा. शब्द हे जसे शस्त्र आहे तसेच ते अमृतवचन ही आहे. म्हणूनच शब्दांचे सामर्थ्य सदैव लक्षात ठेवा. चुकीच्या वा व्यर्थ शब्दांनी जसा तणाव उत्पन्न होतो तसा यथार्थ वा समर्थ शब्दांनी तणाव नाहीसा देखील होतो.

५) मनोरंजन अथवा मनाची खुशी अत्यावश्यक

असे म्हटले जाते की 'मन खुश तो जहान खुश'. जीवनात जसे योग्य आहार, विहार व निद्रा यांना महत्त्व

आहे तसेच मनाच्या खुशीचे देखील महत्त्व आहे. त्यामुळे मनाला खुशी प्राप्त व्हावी यासाठी चांगल्या प्रतीचे संगीत ऐका, निसर्गरम्य ठिकाणी फिरायला जा, मनाला पसंत असलेल्या चांगल्या गोष्टी करा. एखादा छंद जोपासा, आपल्या आवडीची समाजसेवा करा. ईश्वरीय ज्ञानाचे मनन-चिंतन करा, दुसऱ्यांना आनंद द्या, सर्वांशी प्रेमपूर्वक व्यवहार करा, सदैव स्वमानात राहा. दुसऱ्यांचे केवळ गुण पहा, सर्वांविषयी मनात शुभभावना व शुभकामना ठेवा. मनाच्या विरुद्ध किंवा मनाला भारी करणारे, दुःख देणारे कोणतेही कार्य करू नका. खरं तर आपण जेवढे मनाला ईश्वरीय चिंतनामध्ये लावतो, मन्मनाभव स्थितीमध्ये रहातो, सकारात्मक चिंतन करतो तेवढे आपोआपच मनोरंजन होते व मनाला अपार खुशीची प्राप्ती होते. आध्यात्मिक चिंतनामुळे मनाला विपरीत परिस्थितीशी लढण्याची शक्ती प्राप्त

होते. मन सशक्त होते. फलस्वरूप आपण तणावापासून खूप दूर रहातो.

वर्तमान समयी तणावमुक्त जीवन जगण्यासाठी आपला दृष्टिकोन व दृष्टी सकारात्मक बनवा. आपले मन खात राहिल असे कुठलेही कर्म करू नका. विपरीत परिस्थितीला सुद्धा ईश्वरीय ज्ञान व राजयोगाच्या आधारे धैर्यतापूर्वक तोंड द्या. कुठल्याही परिस्थितीला घाबरून जाऊ नका कारण स्वयं भगवान आपल्या सोबत आहे. तसेच संगमयुगाचा समय देखील कल्याणकारी आहे. त्यामुळे आपले कधीही अकल्याण होणार नाही. हा दृढ विश्वास मनात बाळगा म्हणजे तुमचे जीवन सदैव हेल्दी (स्वस्थ), वेल्दी (धनसंपन्न) व हॅपी (आनंदी) अनुभवाला येईल. सारांशाने असे म्हणता येईल -

**सदा सकारात्मक जीवनाची कास धरा।
तेणे तणावमुक्तीचा अनुभव तुम्ही करा।**

(पान क्र. १५ वरून)

ब्रह्माकुमारी भगिनी, सेवाकेंद्रावर आलेल्या जिज्ञासूची झोळी ज्ञानरत्नांनी अवश्य भरतात. श्रीलक्ष्मीच्या एका हातातून पैशांचा वर्षाव होत आहे व दुसऱ्या हातांनी ती आशीर्वाद देत आहे, असे दर्शविण्यात येते. तरीदेखील आजपर्यंत ती पैशांनी गरीब झाली नाही, ना ही आशीर्वादांनी. तात्पर्य म्हणजे सर्व प्राप्तींचा आधार आहे - देणे. आध्यात्मिक नारी देखील कधी हे म्हणू

शकत नाही की मला थोडे पैसे द्या. माझ्याशी थोडं गोड बोला. ती समोरच्या आत्म्याची उन्नती करून, सर्व समस्यांचे समाधान करते. दुसऱ्यांना ती आपल्या अनुकूल बनवते.

आजच्या पुरुषप्रधान संस्कृतीत नारीला जरी कमी लेखत असले तरी पुरुषाला जेव्हा प्रत्यक्षात धन हवे असते, तेव्हा तो श्रीलक्ष्मीची आराधना करतो. शक्तीची आवश्यकता असेल तेव्हा दुर्गादेवीची आराधना करतो. विद्येसाठी

तो सरस्वतीची आराधना करतो. तसेच सुखशांतीसाठी त्याला संतोषी मातेची आठवण येते. तात्पर्य म्हणजे साऱ्या विश्वाला ईश्वरीय ज्ञान, गुण व शक्ती प्रदान करण्याचे कार्य वर्तमान संगमयुगात नारी शक्ती वा शिवशक्तीच करतात. म्हणूनच त्यांची यादगार भक्तिमार्गात विभिन्न देवींच्या रुपाने पूजली जाते. त्यामुळे नारी शक्ती महान आहे. तीच स्वर्गाचे द्वार आहे.

(पान क्र. २६ वरून)

प्रदुषित झालेल्या पृथ्वी, जल, अग्नी, वायु व आकाश ह्या तत्त्वांना योगाच्या प्रयोगांनी शुद्ध वा पावन केले जाऊ शकते. म्हणून निसर्गासी सुसंवाद साधून व प्रकृतीस पवित्रतेचा सकाश देऊन पंचतत्त्वांचे शुद्धीकरण करणेच प्रकृतीची सेवा होय.

खरे तर ईश्वरीय सेवाच सदा-सर्वदा सुखकारी, सर्व-हितकारी-मंगलकारी ठरते. 'हे विश्वची माझे घर' किंवा 'वसुधैव कुटुम्बकम्'च्या भावनेने ओतप्रात होऊन, 'जो जे वांछील, तो ते लाहो, प्राणीजात' ह्या संत ज्ञानेश्वरांच्या पसायदानातल्या उदार उदात्त भावनेनं केलेली सेवाच सत्ययुग व त्रेतायुगात मेहनत-मुक्त, सुख-शांती-युक्त व दुःख अशांतीपासून जीवन-मुक्त असे महान प्रालब्ध बनविते. म्हणूनच करुया विश्वाची बेहद निःस्वार्थ सेवा अन् मनमंदिरी तेवत ठेवूया, स्वर्गिक सुख शांतीचा अखंड दिवा.

आनंदाने, उत्साहाने करुया...

आनंदाने, उत्साहाने करुया, शिवरात्री साजरी॥१॥
परमपिता परमात्मा येई, पिताश्री ब्रह्माच्या गात्री।
प्रवेश करिती ज्या समयाला, तीच असे ही शिवरात्री।
या समयाचे गूढ सांगती, स्वयेच शिव नाना परी।
आनंदाने, उत्साहाने करु या, शिवरात्री साजरी॥१॥
घोर नर्कमय काळ कलियुगी, करुनी परिवर्तन याचे।
सत्ययुगी तो स्वर्ग स्थापणे, कार्य असे शिवबाबांचे।
पापात्म्यांचे विकर्म सारे, पापकटेश्वर दूर करी।
आनंदाने, उत्साहाने करुया, शिवरात्री साजरी ॥२॥
बिंदूरुप शिव परमात्म्याचे, बिंदू होऊनी स्मरण करु।
ज्ञानामृताच्या बिंदू-बिंदूनी, शीतल संतत धार धरु।
विकार रुपी फुले रुईची, शिवास अर्पूया सत्वरि।
आनंदाने, उत्साहाने करुया, शिवरात्री साजरी॥३॥

(संदर्भ : दि. ब्र. कु. गौतम सुत्रावे यांनी लिखित
'ज्ञानसुधा ही शिवबाबांची' हे पुस्तक)

प्रपत्र ४ : अमृतकुंभ द्वैमासिकाविषयीचे निवेदन

१) प्रकाशन स्थळ : प्रजापिता ब्रह्माकुमारीज् लाईट हाऊस
वागळे इस्टेट, ठाणे (प.) ४००६०४
२) प्रकाशनाचा अवधी - द्वैमासिक
३) मुद्राकाचे नाव - बी. के. गोदावरी
राष्ट्रीयत्व : भारतीय
अ) भारताचे नागरिक आहेत का? होय
मुद्रणस्थळाचा पत्ता : परफेक्ट प्रिंटस्, २२, इंडस्ट्रियल
इस्टेट, नूरीबाबा दर्गा रोड, ठाणे (प.) ४००६०१
४) प्रकाशकाचे नाव : बी. के. गोदावरी
राष्ट्रीयत्व : भारतीय
अ) भारताचे नागरिक आहेत का? होय
पत्ता : द्वारा : प्रजापिता ब्रह्माकुमारीज्, ए-१०, वर्षा
अपार्टमेंट, छत्रपती शिवाजी सोसायटी, कोपरी कॉलनी,
ठाणे (पू)-४००६०३

५) संपादकाचे नाव : बी. के. शिवाजी चौधरी
राष्ट्रीयत्व : भारतीय
अ) भारताचे नागरिक आहेत का? होय
पत्ता : सी-२ वनविहार हौसिंग सोसायटी, कोपरी,
ठाणे (पू) ४००६०३ महाराष्ट्र
६) मालकाचे नाव व पत्ता : प्रजापिता ब्रह्माकुमारीज्
ईश्वरीय विश्व विद्यालय,
माऊंट आबू (राजस्थान)
मी बी. के. गोदावरी, असे प्रमाणित करते की माझ्या
ज्ञानानुसार वरील माहिती सत्य आहे
(बी. के. गोदावरी)
प्रकाशक, अमृतकुंभ

५ जन्मापूर्वीचा कर्माचा अजब 'हिसाब-किताब' (सत्य घटनेवर आधारित)

ब्र. कु. धनंजय, तमलुक (प. बंगाल)

मी महाराष्ट्रातील विविध सेवाकेंद्रावर एक समर्पित भ्राता या नात्याने, सुमारे २२ वर्षे सेवा केली. येथील एका सेवाकेंद्रावर मी एक आश्चर्यजनक घटना जवळून पाहिली. ती मी आपल्यापुढे मांडत आहे. त्यावरून आपल्या लक्षात येईल की कर्माचा 'हिसाब-किताब' (लेखाजोखा) किती अजब असतो ते.

मी १४ फेब्रुवारी २०१६ रोजी, मुख्यालय मा. आबूहून ईश्वरीय सेवेसाठी, बोरीवलीजवळच्या एका सेवाकेंद्रावर गेलो होतो. तेथे मला सुनयना नावाची एक बहीण भेटली. तिला मी आधीपासूनच ओळखत होतो. परंतु १२-१३ वर्षांनंतर मी तिला भेटत होतो. त्यावेळी ती सेवाकेंद्रावर ज्ञान ऐकण्यासाठी येणारी एक कुमारी होती. तिचे आई-वडील ज्ञानात चालत होते. परंतु ड्रामा अनुसार आता तिचे लग्न झाले होते व तिला ११ वर्षांचा अविनाश नावाचा एक मुलगा देखील होता. तिने आपल्या पतीशी सुद्धा माझा परिचय करून दिला व आम्ही तिघेही सेवा करू लागलो.

दुसऱ्या दिवशी सकाळी १०.३०

वाजता सेंटरची टीचर बहीण मला म्हणाली की, आता आपल्याला सुनयना बहिणीच्या घरी योग करायला जायचे आहे. कारण तिच्या मुलाच्या (अविनाशच्या) शरीरात दुसऱ्या एका आत्म्याची छाया आहे. त्यावेळी माझ्या लक्षात फारसे काही आले नाही. तरी देखील मी योगासाठी गेलो. तेथे गेल्यावर सुनयना बहेनने सर्व प्रकार सांगितला. तिच्या मुलासाठी घरी ४० दिवसाकरिता योग करायला सांगितले होते. परंतु योग सुरु झाला की शिवबाबांचा लाईट चालू-बंद होणे, कपाट हलल्यासारखे होणे, भांड्याचा आवाज होणे इत्यादी गोष्टी सुरु होत. त्यामुळे सतत ४० दिवस योग करता आला नाही. शेवटी सुनयनाच्या वडिलांना एका व्यक्तीने सुचवले की तुम्ही तुमच्या नातवाला गुजरात मधील ऊँझा येथे घेऊन जा. तेथील दरग्यात एक मौलवी आहे. तुमचा अविनाश तेथे बरा होईल. भारतातील बरेच लोक त्याठिकाणी जातात.

त्यानुसार सुनयनाची घरची मंडळी अविनाशला घेऊन, ऊँझा येथे गेली. तेथे त्या मौलवीला भेटली व सारा वृत्तांत सांगितला. त्यावेळी मौलवीने

अविनाशला आपल्या समोर बसवले व अविनाशमधील त्या दुसऱ्या आत्म्याचे आवाहन केले. त्याप्रमाणे तो आत्मा आला व त्याने पुढील वृत्तांत सांगितला - "आज जी अविनाशची आई (सुनयना बहेन) आहे ती ५ जन्मापूर्वी (म्हणजे सुमारे ३०० वर्षापूर्वी) माझी आई होती. त्यावेळी ती मुसलमान होती. अतिशय सुंदर दिसत होती. मला एक लहान बहीणसुद्धा होती. मी माझ्या लहान बहिणीला खेळवत होतो व माझी आई समोर बसून भाजी कापत होती. वडिल दूर शेती करायला गेले होते. अचानक माझी लहान बहीण माझ्या हातून निसटून खाली पडली व जोरजोरात रडू लागली. त्यावेळी माझ्या आईने रागाच्या भरात मला चाकू फेकून मारला. तो नेमका माझ्या छातीला लागला व मी बेशुद्ध पडलो. वास्तविक माझ्या आईचे माझ्यावर फार प्रेम होते. परंतु माझ्या चुकीमुळे तिला अचानक राग आला होता. तिने हातातील चाकू फेकून मारला होता. मी बेशुद्ध पडल्याने आई घाबरून गेली व तिने पतिला बोलवून आणले. तसेच मी मेलो आहे असे समजून, मला टांग्यात घालून घेऊन

गेले व कोणालाही न सांगता, बोरीवलीच्या जंगलात नेऊन जमीनीत पुरले. त्यावेळी मला शरीर सोडतांना अतिशय त्रास झाला कारण मी तर केवळ बेशुद्ध होतो. या सगळ्या प्रकारामुळे मला आईचा खूप राग आला. म्हणून मी तिला मारायचे ठरवलं होते. त्यावेळची मी आजवर वाट पहात होतो. खरं तर तिने खात्री करायला हवी होती की मी मेलो आहे की नाही. अर्थात यापैकी सुनयना बहेनला काहीच आठवत नव्हते. तरी देखील तिने त्या आत्म्याची मनापासून माफी मागितली.

हा सगळा प्रकार लक्षात आल्यानंतर मौलवीने त्याला विचारले, 'तुझ्या आईला मारण्यासाठी वरच्याचा आदेश नाही आहे. तो तुझा अधिकार नाही. त्याऐवजी तुझी जर दुसरी काही इच्छा असेल तर सांग; त्यासाठी मी वरच्याची परवानगी घेऊन येतो. तेव्हा तो आत्मा म्हणाला की, 'मला आईचे प्रेम पाहिजे. तिने आईचे कर्तव्य नीट पार पाडले नाही. मला ती खूप जीव लावत होती. परंतु शेवटी ती चुकली. त्यामुळे ते आईचे प्रेम मला हवे आहे.' हे त्याचे म्हणणे ऐकून घेतल्यानंतर मौलवी थोडा वेळ डोळे लावून शांत बसला व नंतर म्हणाला - 'बाबा, तुला ४० दिवसाची मुदत देत आहेत. या ४० दिवसात तू तुझे अपुरे राहिलेले प्रेम प्राप्त कर. त्यासाठी तू अविनाशच्या शरीरात पुढील ४० दिवस राहू शकतोस.

परंतु त्या काळात तू घरातील बोणालाही त्रास देणार नाही, असे वचन मला दे. त्याप्रमाणे त्या आत्म्याने मौलवीला वचन दिले. त्यानंतर मौलवीची ठरलेली रक्कम वगैरे देऊन सुनयना व घरची मंडळी परत आपल्या घरी आली.

मौलवीने सांगितल्याप्रमाणे तो आत्मा अविनाशच्या शरीरात ४० दिवस येत-जात होता व आईच्या प्रेमाची अतृप्त इच्छा पूर्ण करून घेत होता. ठरल्याप्रमाणे ४० दिवसानंतर तो आत्मा अविनाशच्या शरीरातून निघून गेला. अशी ही सत्यतेवर आधारित घटना हेच दर्शवते की कळत-नकळत एखाद्या आत्म्याशी झालेला आपला 'हिसाब-किताब' आपल्याला कधी ना कधी तरी, कोणत्या ना कोणत्या प्रकारे फेडावा हा लागतोच! म्हणूनच म्हटले जाते की कर्माची गति अति गहन आहे. या अनुषंगाने ज्ञानसागर शिवबाबांची पुढील महावाक्ये अतिशय उद्बोधक आहेत, ती सदैव लक्षात ठेवा - "जो विकर्म किये है, उनकी सजा कर्मभोग के रूपमें भोगनी ही पडती है। कर्मभोग अन्त तक भोगना ही है, उसमें माफी नहीं मिल सकती है। ड्रामा अनुसार सब होता है। क्षमा आदी होती ही नहीं। सब हिसाब-किताब चुकतू करना ही है।

ज्ञानी तू आत्म्यांनी तर प्रत्येक कर्म करतांना ते योगयुक्त करणे आवश्यक आहे. कारण आपले जे लक्ष्य आहे, फरिश्ता बनण्याचे, ते प्राप्त

करण्यासाठी आपल्याला सर्व कर्मबंधनातून मुक्त व्हावे लागते. कुठलाही कर्मबंधनी आत्मा उच्च स्थिती प्राप्त करू शकत नाही. जर आपले एखादी कर्म योगयुक्त नसेल तर त्यापासून बनणारे कर्मबंधन हे फार मोठे असते. याबाबत ज्ञानमुरलीतील शिवबाबांचे पुढील महावाक्य सदैव लक्षात ठेवा, "ज्ञानस्वरूप होने के बाद वा मास्टर नॉलेजफुल, मास्टर सर्व शक्तिवान होने के बाद अगर कोई ऐसा कर्म जो योगयुक्त नहीं है, वह कर लेते हो तो इस कर्म का बन्धन अज्ञान काल के कर्मबन्धन से पद्मगुना ज्यादा है। इसलिए इसमें भी अनजान नहीं रहना है कि, यह छोटी-छोटी गलतियाँ हैं। यह होगी ही।" तात्पर्य म्हणजे आपले प्रत्येक कर्म हे योगयुक्तच असले पाहिजे. समोरची व्यक्ती आपल्याशी चांगली वागत नसली तरी त्याचा विचार करू नका. विचार करा तो केवळ आपल्या कर्माचा. ते योगयुक्त आहे का, याकडे केवळ लक्ष द्या.

शेवटी कर्माचे महत्त्व समजावून सांगणाऱ्या, अतिशय उद्बोधक अशा गीताच्या दोन ओळी उद्धृत करित आहे -

**कर्म करो जैसे भाई, पडे न फिर पछताना।
एक दिन तो धर्मराज को, पडेगा मुख
दिखलाना।।**

चंद्रपूर : माजी खासदार श्री. नरेंद्रबाबू पुगालिया यांना ईश्वरीय भेटवस्तू देतांना ब्र. कु. कुंदा दीदी व ब्र. कु. दयाळ भाईजी.

पणजी (गोवा) : राजयोगिनी शोभा दीदी यांचा 'युवा' (एन्.जी.ओ.) द्वारे सन्मान करतांना राज्यमंत्री श्री. गोविंद गावडे.

डोंबिवली : राजयोगिनी शकू दीदी यांना सन्मानित करतांना आमदार श्री. निरंजन डावखरे. श्री. वखरे व श्रीमती सीमा वखरे.

वाशी (नवी मुंबई) : भ्राता प्रशांत देसाई व बहेन तृप्ती देसाई यांना ईश्वरीय भेटवस्तू देतांना ब्र. कु. शीला दीदी.

अरोली (भंडारा रोड) : 'त्रिदिवशीय संगीतमय राजयोग' या कार्यक्रमाचे उद्घाटन करतांना पंचायत समिती सभापती श्री. हटवार, पत्रकार श्री. अर्खी, ब्र. कु. उषा दीदी व ललित दीदी.

कडेगाव: मा. आमदार श्री. विश्वजीत कदम यांना ईश्वरीय संदेश दिल्यानंतर, ग्रुप फोटोत ब्र. कु. मीना बहेन, अशोक भाई व महाडिक भाई

तासागाव : उपप्राचार्य श्री. पाटील यांना ईश्वरीय संदेश दिल्यानंतर भेटवस्तू देतांना ब्र. कु. डॉ. वैशाली बहेन.

सोनई (अहमदनगर) : ऑलिम्पिक सिल्वर मेडल विजेती पी. व्ही. सिंधू यांना १३०० गुलाबांचा गुलदस्ता भेट करतांना ब्र. कु. डॉ. दीपक, ब्र. कु. उषा बहेन व ब्र. कु. यशा.

शांतिवन (आबू रोड): संस्थेच्या मुख्य प्रशासिका राजयोगिनी दादी जानकीजी यांच्या १०३ व्या वाढदिवसानिमित्त केक कापतांना राजयोगिनी रतनमोहिनी दादी, ईशू दादी, मुन्नी बहेनजी, राजयोगी निवैर भाईजी, मृत्युंजय भाईजी व अन्य.

डोंबिवली (मुंबई) : राजयोगी मृत्युंजय भाईजी यांना 'राष्ट्रज्योत पुरस्कार' प्रदान करतांना डॉ. राजकुमार कोल्हे, राजयोगिनी गोदावरी दीदी व ब्र. कु. गंगाधार भाई.

मालाड (मुंबई): 'द फन वर्ल्ड' या कार्यक्रमाचे प्रसंगी आमदार अस्लम शेख ब्र. क्र. कुंती बहेन, ब्र. कु. निरजा बहेन, कलाकार गुंजन व अन्य मान्यवर.

दिल्ली : ब्र. कु. डॉ. दीपक हरके यांनी ८३ जागतिक रेकॉर्ड केल्याबद्दल, त्यांना 'भारत शौर्य पुरस्कार' प्रदान करतांना खासदार श्री. राजेशकुमार दिवाकर व अन्य मान्यवर.